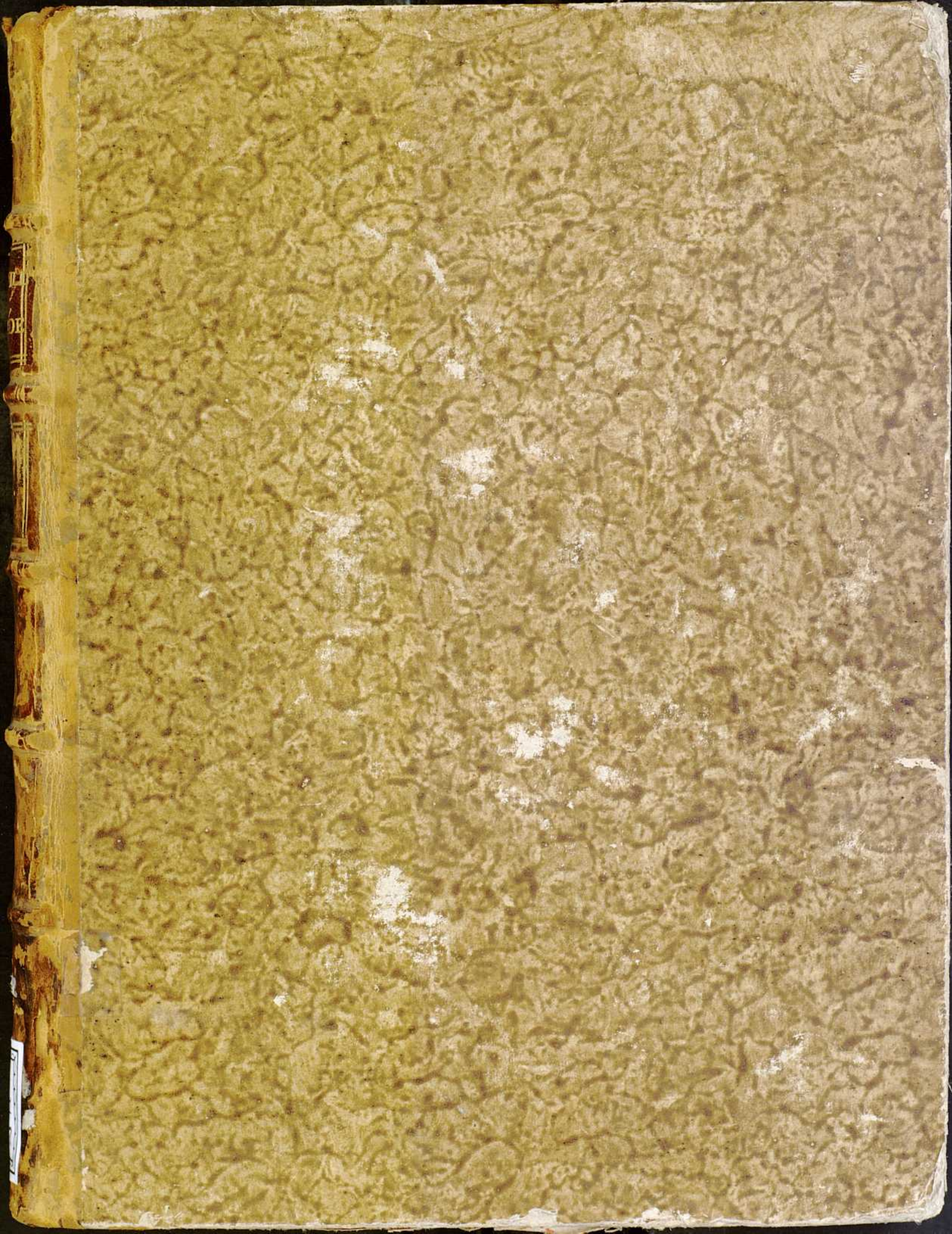

CAVANELLI
MONADE

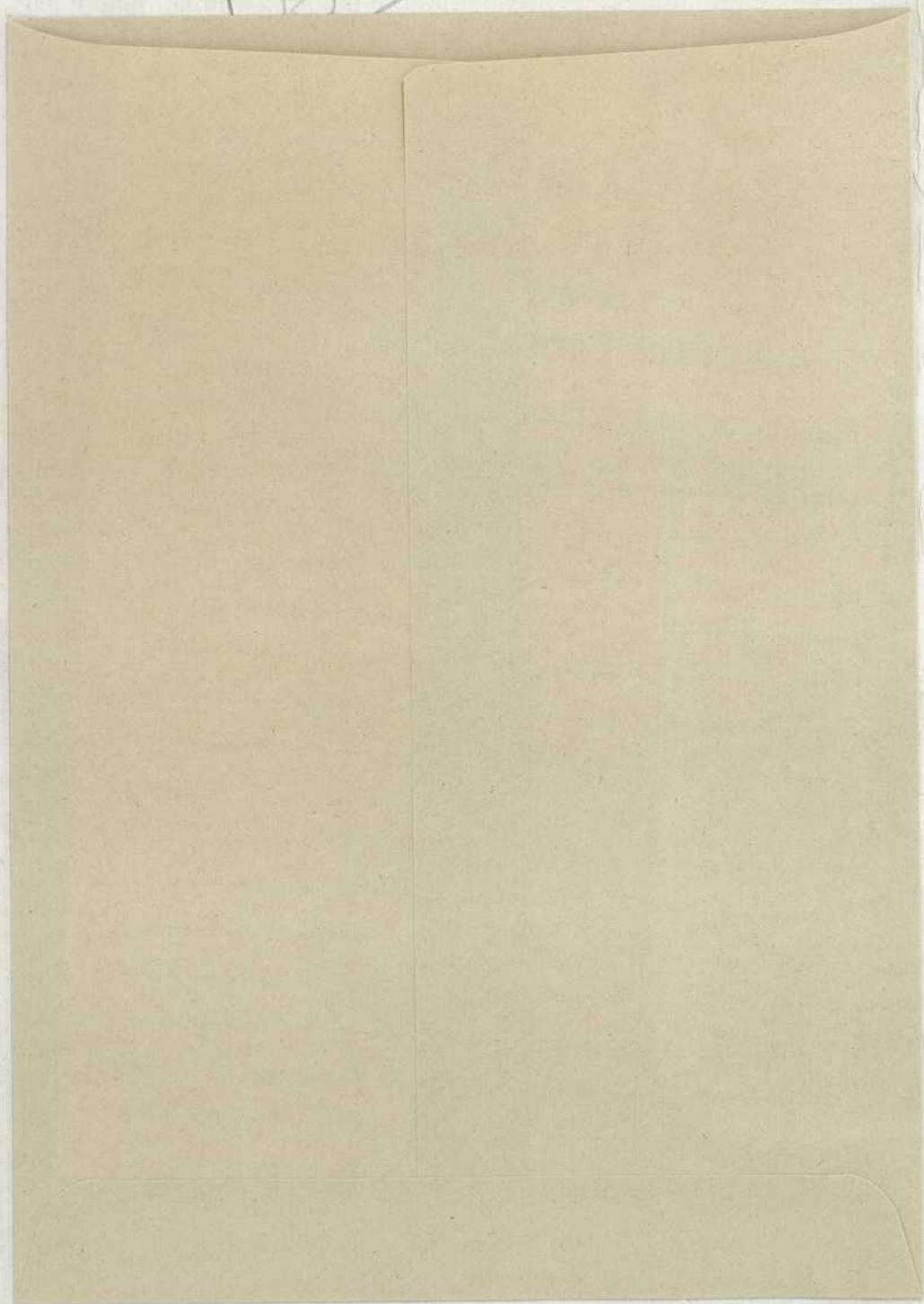
P. I.

A
47
38

A-III-11.

161

BIBLIOTECA HOSPITAL REAL
GRANADA

Sala: A

Est: 47

NUMERO: 38

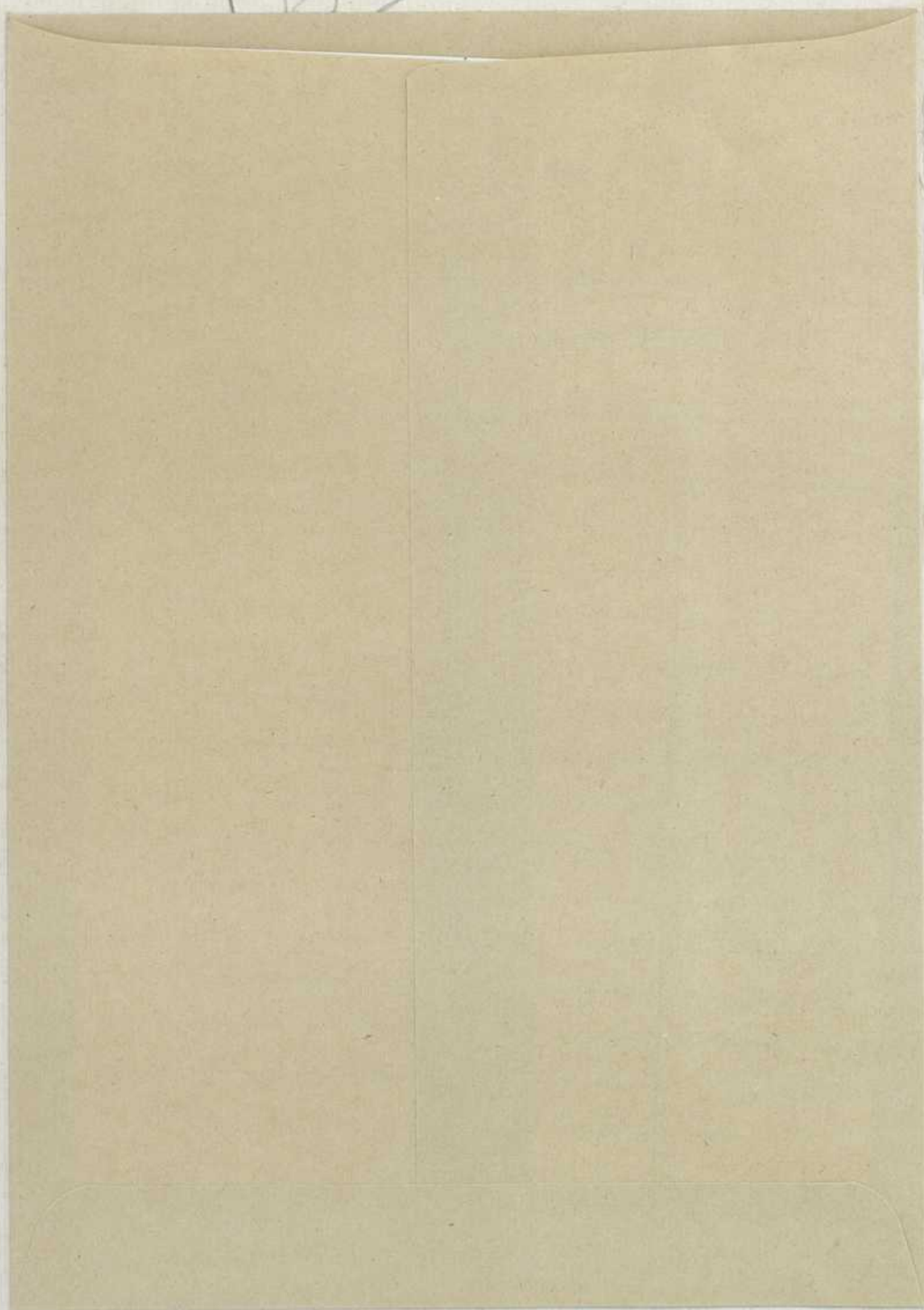
2 400 40

Galita

MADE IN SPAIN

A-III-11.

161

BIBLIOTECA HOSPITAL REAL
GRANADA

Sala: A
Est: 47
Número: 38

1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880

AR: 8 T-5

(1)

MONADELPHIÆ

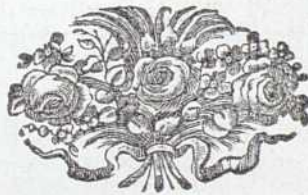
CLASSIS

DISSERTATIONES DECEM.

AUCTORE

ANTONIO IOSEPHO CAVANILLES

PRESBITERO-VALENTINO.

R
2616
No 581.9

MATRITI

EX TYPOGRAPHIA REGIA.

M. DCC. LXXX.

Prostant { Matriti apud D. Antonium Baylo.
Parisiis apud D. Firminum Didot.

MONADRIE

DE 1848

THREE VOLUMES

ANTOIN

ANTOIN LOBBEYER

CHATELAIN

MARITIME

THE HISTORY OF

ANTOIN

ANTOIN LOBBEYER

PRÆFATIO

IN UNIVERSUM OPUS.

INTER tot tantosque Philosophos qui operam suam ad Botanicam perficiendam contulerunt, paucos admodum invenio qui de aliqua plantarum familia, aut in systemate Linnæano classe, peculiari tractatu egerint. Laborem istum longe utilissimum neglexerunt plerique omnes, sive novarum stirpium producendarum studio capti, sive provinciæ alicujus Floræ componendæ, aut systematum constitutioni intenti; nonnulli etiam quod plantarum copia, aliisque adminiculis destituerentur. Ego vero, ut neminem contemnam, immo laudem eos omnes, qui quocumque modo Botanices finibus promovendis insudarunt, malui tamen Plumierium, Dillenium, Scheuchzerum imitari, quorum hic de graminibus, iste de muscorum familia, ille de filicibus americanis præcipuos tractatus scripsere accuratis tabulis ornatos. Idque eo feci vel maxime quod Parisiis olim degens et amplissimæ urbis auctoritate, et doctorum humanitate ac frequentia, et plantarum librorumque copia me identidem adjutum iri confiderem. Spartam autem mihi pro viribus ornandam delegi monadelphicæ classem, ea scilicet plantarum genera in quibus filamenta sunt in unum corpus coalita, non ea solum quæ Linnæus in monadelphia complexus fuit, sed alia quoque bene multa ab ipso perperam per varias classes disseminata, tum et illa quæ reperi in Commersonis herbario. Septuaginta hactenus examinavi genera, quorum octodecim nova plurimis speciebus aucta, eaque in operis decursu inordinata litteris consignavi, quod non omnia simul in hortis viva aut in herbariis desiccata observare pro lubito poteram: tamen absoluto nunc opere in tironum gratiam suscepto, quodque sapientibus castigandum offero, in debitum ordinem omnia redigere conabor, uti pagina 41 promissi.

Nihil regno vegetabili jucundius sive florum pulchritudinem variasque formas inspicias, sive fructificationis mirabilem fabricam scruteris: at nihil quoque difficilius videtur, quam plantarum genera et species internoscere, rectaque methodo constituere. Quapropter non parum insudarunt Botanicorum principes ut systemate aliquo faciliorem redderent herbarum cognitionem. Alii eas in familias diviserunt prout habitus et fructificationis differentiæ poscere videbantur: alii in corolla apud vulgus præstantiore fundamentum posuere, quo stirpes commode riteque ordinarentur: alii denique fructum et genitalia profunde investigantes plantas omnes methodice complexi sunt. Nemo vero hucusque perfectum systema dedit, nec dabit unquam: scilicet perexiguæ sunt humanæ mentis vires, neque naturam integram metiendo pares. Itaque methodi omnes et laudanda continent et corrigenda: harum nihilominus aliqua uti necessarium est, cujus ope quasi ariadnæo filo ex plantarum labyrintho exiri possit. Cæterum quænam erit utilior atque faciliior præsertim tironibus? Aggrediuntur regnum vegetabile idcirco fere omnibus destituti, plantamque singularem offendunt floribus ac fructibus onustam. Huius cognitio

*

non aliunde petenda est quam ab integra ejusdem fructificatione, quam manibus oculisque usurpant. Quod cum Linnæi systemate fiat, quin id cæteris anteponendum sit, nullus dubito. Familiarum certe peritissimus, mihiq; in primis carus Antonius Laurentius de Jussieu sexuali systemati ultro concedit (a) quod uniforme et accuratum sit, omnesque ex unica parte classicos eruat characteres ita delineatos ac circumscriptos, ut facili negotio percipiantur, et plantis omnibus ordinate distribuendis, ac sine præceptore agnoscendis conducant. Multa tamen in ipso reprehendit, videlicet quod tenuissimis interdum instruat organis: quod ex staminum numero et proportione notas eruens, discordes in eisdem sectionibus congerat plantas; discrepantes item staminum numero, ut congeneres conjungat, et alia plurima. Sed huiusmodi incommoda leviora sunt tironibus præ illis quibus passim scatet familiarum systema, quæque superari vix possunt. In hoc sæpe hærent vel ipsi coriphæi, innumera genera relinquentes a familiis sejuncta, quia characteribus gaudent nulli familiæ congruentibus. Familiæ ulterius idea non habetur, nisi innumeris plantis in antecessum cognitis; quæ nunquam clara et distincta erit nisi familiis pluribus comparatis, quod tirones nullo modo facient, provectiones admodum difficulter. Utrique item magnis obstruentur difficultatibus si cotyledonum seriem, situm, figuram, numerum; si seminis corculum proprio Marte inquirant, id quod nisi pecudum more alios sequantur, necessarium erit.

Perpolivit quidem hoc systema D. de Jussieu, sed non potuit aberrationibus, et discordantiis purgare. In ipso enim videmus CLEOME ad CAPARIDUM frontem, quod species conjungit nedum staminum numero et situ discrepantes, verum etiam germine stipitato et sessili. Atqui germinis situs in CAPARIDUM familia determinatus esse debet, scilicet stipitatus, ut apud auctores in confesso est. NISSOLIA, SECURIDACA inter LEGUMINOSAS recensentur, quamquam earum fructus a legumine distet: hic enim est omnino similis BANISTERIÆ fructui, quem nemo hucusque legumen reputavit. PTEROCARDUS quoque reluctantem fructu in dicta familia collocatur. Denique ne in re clarissima diutius immorer legatur sapientissimum Jussieui opus, in eoque insignes exceptiones, tum genera ad cujusque familiæ calcem inserta, quæ affinia ipse nominat; addantur etiam incertæ sedis plantæ, atque centenarius familiarum numerus; et tandem pronuncietur num anteponendum sit huiusmodi systema sexuali systemati, an potius hoc illi præsertim tironibus, quibus præcipue inserviendum est. Mihi certe aptius videtur sexuale systema, quod Thunbergius emendatum dedit in Flora Japonica, ubi gynandriam, monæciam, diæciam et polygamiam classem suppræsit. Verumtamen quia corrigenda in ipso plura restant perficere tentabo ea saltem quæ ad monadelphiam spectant; et ne id pro lubito fecisse videar, observationes præmittam in plantarum iterato examine collectas, quibus tanquam fundamentis mea innitetur methodus.

I. In monadelphia plantarum folia sunt aut stipulata, aut stipulis destituta: triginta septem genera vidi stipulata; triginta tria sine stipulis: quocirca in duas phalanges ea distribuo, STIPULATA scilicet et NON STIPULATA.

II. Genitalia in monadelphia floribus aut sunt stipitata, aut sessilia, id est

(a) Pag. XXXIII præfationis operis cui titulus GENERA PLANTARUM.

[III]

aut stipitis longitudine germen cum antheris a calyce distat, aut in corollæ et calycis fundo sedet. Hac ergo de causa genera tam STIPULATA quam NON STIPULATA erunt aut GERMINE STIPITATO, aut SESSILI.

III. Quando germen sessile est, tunc stamina aut basi coëunt in urceolum illud cingens, aut sunt affixa corpori tubuloso magis aut minus elongato, cujus basis ambit, tegitque germen; quapropter genera *sessili germine* erunt aut *urceolata*, aut *tubulosa*.

III. In *urceolatis* et *tubulosis* calyx aut simplex est aut duplex: ergo et *urceolata* et *tubulosa* in duas sectiones distribuenda erunt pro calycum numero.

Ex quibus universam monadelphiam sic commode ordinandam esse credo. Plantæ omnes in duas partes separentur, quarum altera stipulatas complectatur, altera quæ stipulis caret. Utraque denuo in duos ordines distribuatur: horum primus genera contineat germine stipitato, secundus reliqua quibus germen sessile est. Uterius quoniam ordinum flores sessili germine staminibus gaudent, aut in urceolum basi coalitis, aut corpori tubuloso affixis, bifariam unusquisque partiatur pro varia forma corporis quam staminum coalitio sistat, adeo ut duplici serie genera urceolata, parique numero tubulosa ordinentur. Series istæ denique flores habent unicalyculatos aut pluribus calycibus instructos, quare pro vario calycum numero in manipulos totidem distribuantur. Itaque cum analytice ad singulos manipulos perventum sit, genera rursus claritatis gratia in sectiunculas separantur pro staminum numero, ubi characteres adjiciuntur essentielles.

Hæc omnia ictu oculi clare conspiciuntur in duabus sequentibus tabulis, quarum prima continet monadelphiam genera analytice ordinata; secunda priori respondens eorundem generum characteres. Quæ vero a tironibus observari et præ oculis haberi oportet in determinando monadelphiam genere, hæc sunt. Videant 1° num plantæ folia ornentur stipulis, aut ipsis careant. 2° Num germen sit in floribus stipitatum aut sessile. 3° Num stamina coëant in urceolum aut in tubum. 4° Num flores gaudeant unico calyce aut pluribus. (a) 5° Stamina numerent quando definita sunt. Quibus omnibus rite perspectis, percurrant analyticam tabulam, ut manipulum reperiant in quo genus continetur, cujus characteres invenient in secunda. Si vero observatis omnibus supra dictis characteres reperiantur nulli meorum generum congruentes, certo sciant me de illo in Dissertationibus non tractasse; plura enim restant elucidanda genera apud botanicos nota, multa quoque deinceps invenient peregrinatores botanici, quæ luculentius alii explicabunt.

Hucusque ego qua potui diligentia 70 examinavi: generum characteres dedi quos natura monstrare videbatur: observationes passim adjunxi quæ et fastidium arcerent, et facilitatem parerent: affinitates generum præfixi singulis Dissertationibus: auctorum errores, quos reperi, in scientiæ profectum castigavi: meaque etiam dicta ad incudem revocans, si in plantarum examine quidquam observavi diversum ab illis quæ scripseram, in mantissis correxi: tabulas adjunxi 296 in quibus plantarum ramulos et fructificationum systemata delineavi. Quod si in pluribus a Linnæi dictis recedam, non pro lu-

(a) Unicum vidi genus acalyculatum, *Crinodendron* scilicet, quod inter unicalyculata reposui.

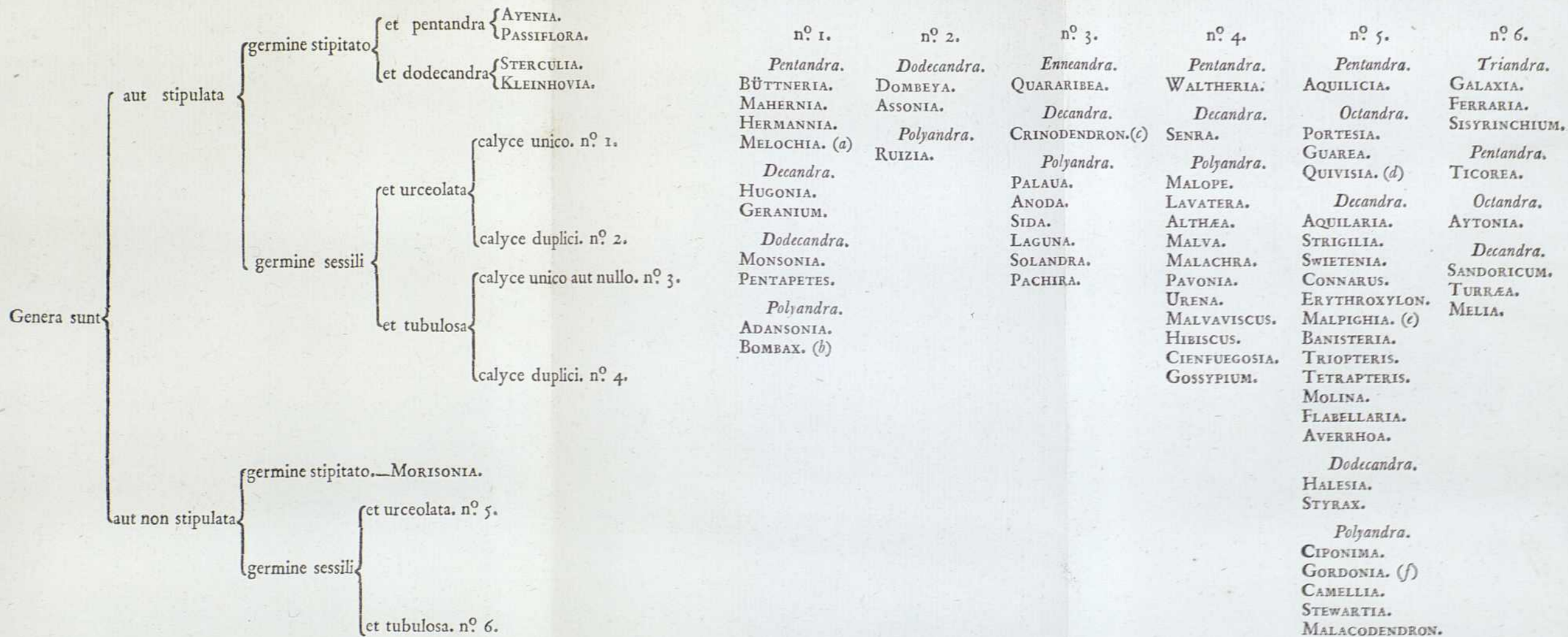
bito id facio, sed ut perfectiorem tractationem exhibeam natura duce. Ille enim diversas species in unum conjunxit, genera aliquando frustra multiplicavit, atque alia quæ separanda erant copulavit, characteres sæpe incompletos, falsos aliquando dedit; quæ omnia temporis angustiis tribuenda puto, aut exemplaribus siccis magnam partem mutilatis, minime vero tanti hominis oscitantæ: de illius enim eximia scientia atque admirando ingenii acumine tot exstant monumenta quot opera, opera inquam præclarissima tantoque numero, vix ut credibile videatur, ea omnia ab uno homine confici potuisse! Quid Linnæus fecisset, si quas prolixè examinavi plantas ipse oculis lustrasset, nescio; illud prole scio, tantum philosophum ægre tulisse, si vel in ipsius obsequium, quæ veriora aut probabiliora videntur, quisquam silentio premeret.

LYTICA.

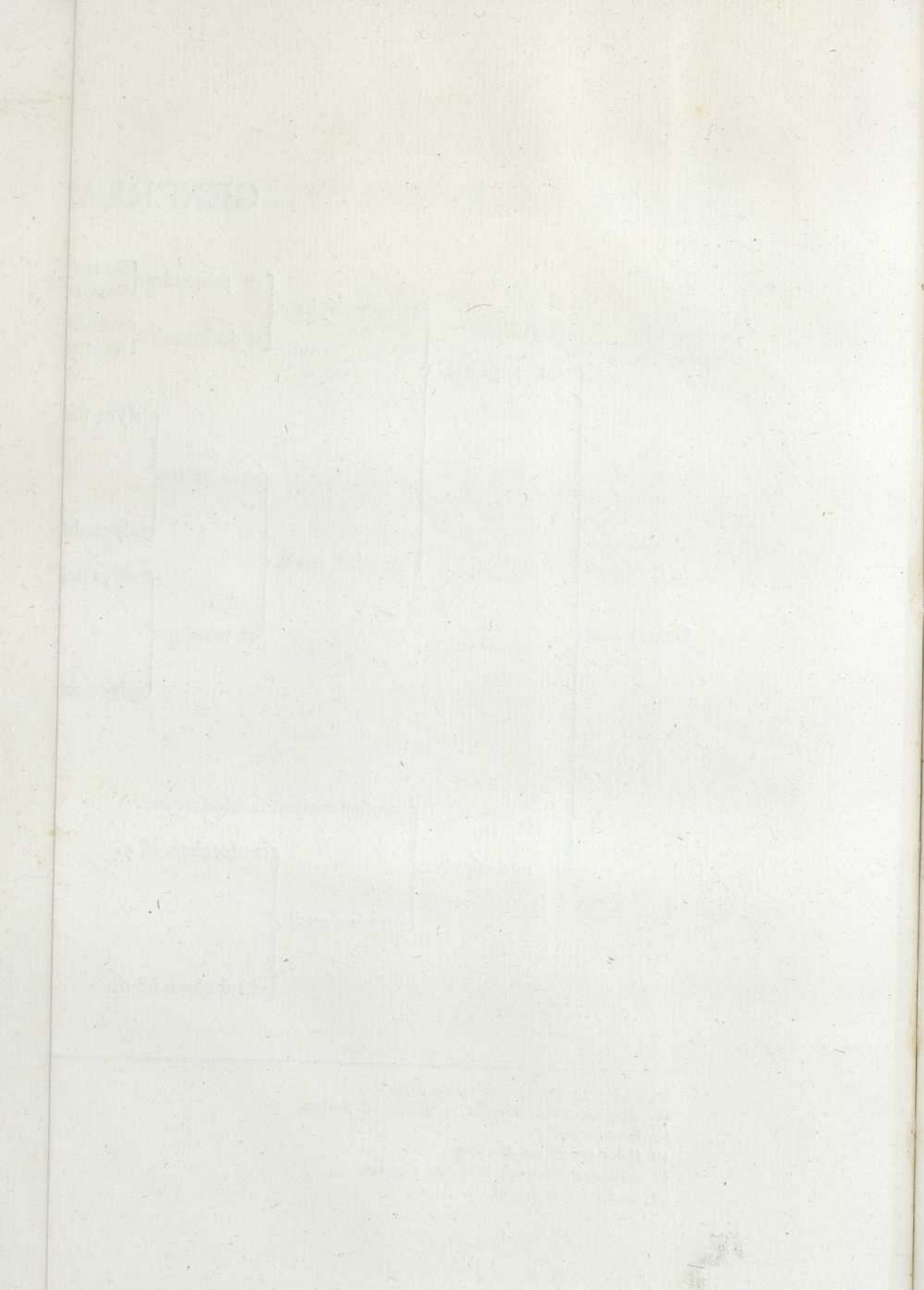
n ^o 3.	n ^o 4.	n ^o 5.	n ^o 6.
<i>Pentandra.</i> RIBEA.	<i>Pentandra.</i> WALTHERIA.	<i>Pentandra.</i> AQUILICIA.	<i>Triandra.</i> GALAXIA.
<i>Pentandra.</i> DENDRON.(c)	<i>Decandra.</i> SENRA.	<i>Octandra.</i> PORTESIA.	FERRARIA.
<i>Pentandra.</i> A.	<i>Polyandra.</i> MALOPE.	GUAREA.	SISYRINCHIUM.
.	LAVATERA.	QUIVISIA. (d)	<i>Pentandra.</i> TICOREA.
A.	ALTHÆA.	<i>Decandra.</i> AQUILARIA.	<i>Octandra.</i> AYTONIA.
RA.	MALVA.	STRIGILIA.	<i>Decandra.</i> SANDORICUM.
A.	MALACHRA.	SWIETENIA.	TURRÆA.
Ge	PAVONIA.	CONNARUS.	MELIA.
	URENA.	ERYTHROXYLON.	
	MALVAVISCUS.	MALPIGHIA. (e)	
	HIBISCUS.	BANISTERIA.	
	CIENFUEGOSIA.	TRIOPTERIS.	
	GOSSYPIUM.	TETRAPTERIS.	
		MOLINA.	
		FLABELLARIA.	
		AVERRHOA.	
		<i>Dodecandra.</i> HALESIA.	
		STYRAX.	
		<i>Polyandra.</i> CIPONIMA.	
		GORDONIA. (f)	
		CAMELLIA.	
		STEWARTIA.	
		MALACODENDRON.	

(a)
(b)
(c)
(d)
(e)
(f)

GENERUM MONADELPHIÆ TABULA ANALYTICA.

(a) Alique species gaudent calyce duplici.
 (b) Staminum numerus varius, a quinque ad plurima.
 (c) Caret calyce.
 (d) Unica species est decandra.
 (e) Aliquarum specierum folia sunt stipulata.
 (f) Gaudet calyce duplici.

CHARACTERUM TABULA.

PARS PRIOR.

GENERA STIPULATA, GERMINE STIPITATO.

* *Pentandra.*

- AYENIA..... Stylus 1. Calyx 5-phyllus. Petala 5. Capsulæ 5. monospermæ.
 PASSIFLORA..... Styli tres. Calyx sæpe triphyllus. Corolla 5-10-partita. Pericarp. pedicellatum.

* * *Dodecandra.*

- STERCULIA..... Stylus 1. Calyx 5-partitus. Corolla 0. Capsulæ 5. univalves.
 KLEINHOVIA..... Stylus 1. Calyx 5-phyllus. Petala 5, quorum unum latius. Capsula inflata turbinata 5-locularis.

GENERA STIPULATA, GERMINE SESSILI.

§. I. Urceolata, calyce unico.

* *Pentandra.*

- BÜTTNERIA..... Stylus 1. Calyx 5-partitus. Petala 5. Capsulæ 5. monospermæ.
 MAHERNIA..... Stylus 1. Calyx 5-partitus. Petala 5. patentia. Filamenta capillaria prope apicem tuberculosa. Capsula 5-locularis.
 HERMANNIA..... Styli 5. Calyx 5-partitus. Petalorum ungues in tubum cucullatum plicati. Filamenta lata. Capsula 5-locularis.
 MELOCHIA..... Styli 5. Calyx 5-partitus. Petala 5. Filamenta nuda capillaria. Capsula 5-locularis.

* * *Decandra.*

- HUGONIA..... Styli 5. Calyx 5-phyllus. Petala 5. Drupa carnosae capsulas 5. continens.
 GERANIUM..... Stylus 1. Calyx 5-phyllus aut 5-partitus. Petala 5. Capsulæ 5. rostratæ.

* * * *Dodecandra.*

- MONSONIA..... Stylus 1. Calyx 5-phyllus. Petala 5. crenata. Staminum

[VI]

- urceolus 5-partitus, et in unaquaque lacinia filamenta tria. Capsulæ 5. rostratæ.
 PENTAPETES..... Stylus 1. Calyx 5-partitus. Petala 5. Capsula 5-locularis. Semina alata.

*** *Polyandra.*

- ADANSONIA..... Stylus 1. Calyx 5-partitus. Petala 5. magna. Capsula magna lignosa non dehiscens. Semina involuta pulpa friabili.
 BOMBAX..... Stylus 1. Calyx 3-5-partitus. Petala 5. magna. Capsula 5-locularis. Semina lanata.

§. II. Urceolata, calyce duplici.

* *Dodecandra.*

- DOMBEYA..... Stylus 1. Calyx exterior 3-phyllus: interior 5-partitus. Petala 5. Filamenta 5. sterilia longiora. Capsulæ 5.
 ASSONIA..... Styli 5. Calyx exterior monophyllus bracteiformis: interior 5-partitus. Petala 5. falcata. Filamenta 5. sterilia breviora. Capsulæ 5. coalitæ.

** *Polyandra.*

- RUIZIA..... Styli 10. Calyx exterior 3-phyllus: interior 5-partitus. Petala 5. falcata. Capsulæ decem in orbem positæ.

§. III. Tubulosa, calyce unico aut nullo.

* *Enneandra.*

- QUARARIBEA..... Stylus 1. longissimus. Calyx 3-4-5-dentatus. Petala 5. oblonga, undulata. Antheræ novem sessiles versus tubi apicem. Capsula bilocularis.

** *Decandra.*

- CRINODENDRON.... Stylus 1. Calyx 0. Corolla campanulata, 6-petala. Capsula coriacea trigona.

*** *Polyandra.*

- PALAU..... Stylus 1. multifidus. Calyx 5-partitus. Petala 5. Stamina in extremitate tubi. Capsulæ numerosæ in capitulum conglomeratæ.

[VII]

- ANODA..... Stylus multifidus. Calyx 5-partitus. Petala 5. Capsula supra stellato-plana multilocularis.
- SIDA..... Styli plures aut unicus multifidus. Calyx 5-partitus. Petala 5. Capsulæ tot quot stigmata, bivalves.
- LAGUNA..... Stylus 1. Stigma peltatum. Calyx apice 5-dentatus, expansione corollæ altero latere rumpendus. Petala 5. Capsula 5-locularis, 5-valvis.
- SOLANDRA..... Stylus 1. quinquefidus. Calyx 5-partitus. Petala 5. Capsula 5-locularis, 5-valvis.
- PACHIRA..... Stylus longissimus. Calyx tubuloso-campanulatus. Petala 5. ensiformia longissima. Capsula ovata multivalvis.

§. III. Tubulosa, calyce duplici.

* *Pentandra.*

- WALTHERIA..... Stylus 1. Calyx exterior triphyllus deciduus: interior 5-partitus. Petala 5. parva. Semina solitaria intra pelliculam bivalvem.

** *Decandra.*

- SENRA..... Stylus quinquepartitus. Calyx exterior triphyllus maximus: interior minimus 5-partitus. Petala 5. Fructus ovatus polyspermus.

*** *Polyandra.*

- MALOPE..... Stylus multifidus. Calyx exterior triphyllus: interior 5-partitus. Petala 5. patentia. Capsulæ numerosæ in capitulum conglomeratæ.
- LAVATERA..... Stylus multifidus. Calyx exterior trifidus: interior 5-partitus. Petala 5. patentia. Capsulæ plures, bivalve, monospermæ, in orbem positæ.
- ALTHEA..... Stylus multifidus. Calyx exterior 6-9-fidus: interior 5-partitus. Petala 5. patentia. Capsulæ plures, bivalves, monospermæ, in orbem positæ.
- MALVA..... Stylus multifidus. Calyx exterior triphyllus, quandoque monophyllus: interior 5-partitus. Petala 5. patentia. Capsulæ octo aut plures in orbem positæ.
- MALACHRA..... Stylus decempartitus. Calyx communis involucriformis triphyllus: interior 5-partitus. Petala 5. patentia. Capsulæ quinque monospermæ, in orbem positæ.
- PAVONIA..... Stylus 1. Stigmata 10. Calyx exterior polyphyllus: interior 5-partitus. Petala 5. patentia. Capsulæ 5. bivalves, monospermæ, in orbem positæ.

- URENA..... Stylus 1. Stigmata 10. Calyx exterior monophyllus, 5-partitus: interior 5-phyllus, foliolis interne glandulosis. Capsulæ 5. echinata bivalves, monospermæ.
- MALVAVISCUS..... Stylus decemfidus. Calyx exterior 8-fidus: interior 5-dentatus. Petala 5. basi auriculata, in tubum convoluta, Drupa 5-locularis.
- HIBISCUS..... Stylus 1. Stigmata 5. Calyx exterior polyphyllus, aut multipartitus: interior 5-partitus. Petala 5. Capsula 5-locularis, 5-valvis.
- CIENFUEGOSIA..... Stylus 1. Stigma clavatum. Calyx exterior 12-phyllus: interior 5-partitus. Petala 5. Capsula trilocularis, tri-valvis.
- GOSSYPIUM..... Stylus 1. Calyx exterior magnus, monophyllus, tripartitus: interior brevis 5-emarginatus. Petala 5. Capsula 3-4-locularis, 3-4-valvis. Semina lanata.

P A R S S E C U N D A.

GENERA NON STIPULATA, GERMINE STIPITATO.

- MORISSONIA..... Stylus 0. Stigma capitatum. Calyx bifidus. Filamenta subviginti. Petala 4. Bacca globosa, unilocularis, pedicellata.

GENERA NON STIPULATA, GERMINE SESSILI.

§. V. Urceolata.

* *Pentandra.*

- AQUILICIA..... Stylus 1. Calyx hemisphæricus, quinquedentatus. Corolla monopetala semiquinquepartita. Capsula quinquesulcata, quinquelocularis.

* * *Octandra.*

- PORTESIA..... Stylus 1. Stigma clavatum aut capitatum. Calyx 4-dentatus. Petala 4. Capsula bivalvis, bilocularis, disperma.
- GUARFA..... Stylus 1. Stigma peltatum. Calyx 4-crenatus. Petala 4. Capsula 4-valvis, valvis subcarnosis.
- QUIVISIA..... Stylus 1. Calyx 4-5-dentatus. Petala 4-5. Capsula 4-locularis.

* * * *Decandra.*

- AQUILARIA..... Stylus 0. Stigma simplex, brevis. Calyx turbinatus 5-par-

- titus. Corolla 0. Urceolus 5-partitus, laciniis bifidis. Capsula pyriformis lignosa bivalvis.
- STRIGILIA**..... Stylus trigonus. Stigmata 3. Calyx tubulosus 5-crenatus. Corolla 5-partita. Capsula sexlocularis?
- SWIETENIA**..... Stylus brevis. Calyx campanulatus 5-fidus. Petala 5. Capsula magna, ovata lignosa, 5-valvis basi dehiscens. Semina imbricata unialata.
- CONNARUS**..... Stylus 1. Calyx 5-partitus. Petala 5. Filamenta alterna breviora. Capsula oblonga, gibba, unilocularis, bivalvis.
- ERYTHROXYLON**.... Styli 3. Calyx 5-dentatus. Petala 5. basi squamata. Drupa oblonga fœta nuce 1-3-loculari.
- MALPIGHIA**..... Styli tres aut pauciores. Stigmata globosa. Calyx 5-partitus inferne glandulosus. Petala 5. fimbriata longe unguiculata. Drupa fœta nuce triloculari, aut nucibus 3. 1-locularibus.
- BANISTERIA**..... Styli tres. Stigmata foliosa. Calyx 5-partitus, inferne glandulosus. Petala 5. fimbriata, unguibus longis. Scrotula unialata.
- TRIOPTERIS**..... Styli tres. Calyx 5-partitus, inferne glandulosus. Petala 5. Scrotula unialata.
- TETRAPTERIS**..... Styli tres. Calyx 5-partitus, inferne glandulosus. Petala 5. Capsulæ bivalves, monospermæ, tetrapteræ.
- MOLINA**..... Stylus 1. longus. Calyx 5-partitus, inferne uniglandulosus. Petala 5. fimbriata. Stamen decimum duplo longius. Scrotula alis quatuor.
- FLABELLARIA**..... Styli 3. Calyx 5-partitus, eglandulosus. Corolla.... Scrotula unialata, ala orbiculata magna emarginata.
- AVERRHOA**..... Styli 5. Calyx 5-phyllus. Petala 5. Stamina alterna breviora. Pomum ovatum, 5-loculare, loculis polyspermis.

* * * *Dodecandra.*

- HALESIA**..... Stylus 1. Calyx superus minimus, denticulis quatuor. Corolla monopetala campanulata, ore 4-loba. Nux corticata, 4-locularis.
- STYRAX**..... Stylus 1. Calyx turbinatus 5-dentatus. Corolla monopetala infundibuliformis, limbo 5-7-partito. Drupa nucem osseam continens.

* * * * *Polyandra.*

- CIPONIMA**..... Stylus 1. Calyx turbinatus 5-partitus basi squamulis cinctus. Corolla monopetala tubulosa 5-partita. Nux corticata 5-locularis calyce coronata.
- GORDONIA**..... Stylus brevis. Stigmata lanceolata radiatim posita. Calyx duplex, exterior 4-phyllus: interior 5-phyllus. Petala 5. Capsula ovata 5-locularis, 5-valvis.

- CAMELLIA..... Stylus 1. Stigmata 3. Calyx 5-7-phyllus. Petala 5. 7. Capsula ovato-conica trilocularis.
- STEWARTIA..... Stylus 1. Calyx 5-partitus. Petala 5. magna. Capsula 5-valvis, valvulis pyramidalibus crassis.
- MALACODENDRON. Styli 5. Calyx 5-6-partitus. Petala 5-6. lacero-fimbriata. Capsulae 5. coadunatae, bivalves.

§. VI. Tubulosa.

* *Triandra.*

- GALAXIA..... Stylus 1. Stigmata 3. Calyx: spatha univalvis uniflora. Corolla monopetala infundibuliformis, limbo 6-partito. Capsula oblonga trilocularis, trivalvis.
- FERRARIA..... Stylus 1. Stigmata tria bifida. Calyx: spathae binæ. Petala sex alternis brevioribus. Capsula oblonga trilocularis, trivalvis.
- SISYRINCHIUM..... Stylus 1. Stigmata 3. Calyx communis: spatha diphylla multiflora. Petala sex patentia. Capsula ovata trilocularis, trivalvis.

* * *Pentandra.*

- TICOREA..... Stylus longus. Stigma subrotundum. Calyx 5-dentatus. Petala 5. basi in tubum coalita, limbo patulo. Capsula 5-locularis.

* * * *Octandra.*

- AYTONIA..... Stylus 1. Calyx 4-partitus. Corolla campanulato-patens. Petala 6. Capsula obtuse trigona, unilocularis, apice elastice dehiscentis.

* * * * *Decandra.*

- SANDORICUM..... Stylus 1. Calyx 5-dentatus. Petala 5. patula. Drupa-sphaerica, foeta nucibus 5. bivalvibus, monospermis.
- TURRÆA..... Stylus 1. Stigma clavatum. Calyx 5-dentatus. Petala 5. linearia longissima. (Capsula subrotunda pentacocca. ex Lin.)
- MELIA..... Stylus 1. Stigma capitatum, valvulis 5. conniventibus. Calyx 5-partitus. Petala 5. linearia. Drupa ovata, cuius nux 5-locularis.

DISSERTATIO

BOTANICA

DE SIDA,

ET DE QUIBUSDAM PLANTIS

QUÆ CUM ILLA AFFINITATEM HABENT.

AUCTORE ANTONIO JOSEPHO CAVANILLES HISPANO-VALENTINO.

PARISIIS,

APUD FRANCISCUM AMB. DIDOT.

M. DCC. LXXXV.

CUM APPROBATIONE ET PRIVILEGIO REGIÆ SCIENTIARUM ACADEMIÆ.

DISSERTATIO

DE

DE SIDA

ET DE QUINQUE PLANIS

QUE CUM ALIA AFFECTIONE HABENT

RELATIONEM QUAM AD ALIAM AFFECTIONEM

PARISIIS

DEUS ET FRANCISCA ANNE SIDON

M. DCC. LXXXV.

AD LIBRARIUM IN UNIVERSITATE PARISIENSIS

DISSERTATIO BOTANICA.

DE SIDA,

Et de quibusdam plantis, quæ cum illa affinitatem habent.

INTRODUCTIO.

Nihil ad physicas disciplinas promovendas utilius, magisque necessarium quam accuratæ observationes; quibus suffulta recta ratio primum experientiarum scientiam comparat. Id præferim in botanica usu venit. Numquam certe ad istam perfectionem deducta esset hujusmodi scientia; quin potius confusa etiamnum & inordinata compages existeret, nisi recta ratio observationes & experientiam in auxilium vocasset. Hac via Cl. Tournefortius botanicam ornavit, immo creavit & evexit ad scientiæ dignitatem. Linnaeus deinde Tournefortii inventis excitatus, ejusque erroribus cautior, methodum excogitavit à plantarum sexu mutuam, quæ & singulare auctoris ingenium prodit, & scientiam solidissimis firmat fundamentis atque principiis, quibus studiosi tuto ac brevi tempore in illius abdita penetrare possint.

Dici non potest quantum his, & aliis bene multis nostri sæculi botanicis debeat, sive inventa spectemus, sive methodos; ceterum & has perpoliri, novaque luce perfundi posse, & illorum numerum insigniter augeri, ultro fatebuntur quotquot botanicam vel à limine salutaverint. Siquidem vastissimum Floræ regnum est, novæque in dies plantæ deteguntur, tum peregrinantium solerti cura, tum etiam domi, quarum fructificatio & facies a cognitis discrepant. Quocirca necesse est in id incumbere totis viribus ut genera & species compleantur, ordinentur atque illustrentur.

Mihi vero de his interdum cogitanti venit in mentem ad eam classem conatus vertere, in qua filamenta sunt basi in unum corpus coalita (quæque hac de causa monadelphia nominatur) & primum ad Sidas. Videbam enim hocce genus multitudinem specierum in dies augeri, nullumque jam limitem præfinitum, quin plures stirpes, fructu diversæ, ad ipsum referri possent; unde confusio, aut fastidium saltem oriretur. Hac ergo de causa quotquot licuit species vivas (1) iterum iterumque examinavi; fructificationis partes omnes prolixè observans, similitudinem, proportionem, differentias qua potui sollertia detexi: herbaria dehinc lustravi selectissima D. D. de Jussieu & Thouin, quorum in me benevolentiam & humanitatem nec laudare fatis potero, nec unquam obliviscar.

(1) Viginti-fex vidi.

Hæc omnia initio faciebam plantarum amore atque dulcedine ductus, in privatos dumtaxat usus: verumtamen tot ibi species novas atque pulcherrimas; tot observationes Josephi de Jussieu, Commerçonis, Aubletii, aliorumque inveni nondum editas, ut operæ pretium facturum me existimaverim, si eas cum orbe litterario communicarem.

Dum autem nova quædam lectoribus offero, peto ab illis vicissim, ut si quid minus rectum, aut inconditum reperiant, condonare dignentur mihi prima vice in Floræ campum prodeunti. Si enim à Linnæi doctrina discedo in assignando fidis caractere, observationibus innixus & coactus feci ut claritati confulerem & veritati. Ille enim à calyce dumtaxat (1) monadelphix genera petenda iudicavit: ego vero quamquam calycem ceterasque fructificationis partes magni facio, à fructu potissimum duco characterem essentialem, tam fidis, quam reliquis de quibus hic agam. Linnæus 21 species vidit, plures ego quam octoginta: Quid ille fecisset, si has omnes oculis lustrasset, nescio; illud probe scio, tantum philosophum ægre tulisse, si, vel in ipsius obsequium, quæ veriora, aut probabiliora videntur, quisquam silentio premeret.

Sed videre mihi videor, dum hæc scribo, nonnullos, qui stomachari incipiunt, ubi primum audiunt quidquam, quod a Magistrorum dictis, vel minimum discedat. Scio equidem genera & species non pro lubito, sed certa, constantique ratione constituenda, ut studium utiliter, tute, ac breviter conficiatur. At nihil firmitus, nihil certius erit unquam eo, quod stabiliatur natura ipsa dirigente, characteres non arbitrarios, sed naturales ab ipsa mutuando, utpote quæ constans semper est in operandi modo. Characteris nomine nihil aliud intelligo, quam notam illam singularem, aut notarum congeriem, quæ semper & uniformi modo reperiuntur in quarumdam plantarum fructificatione; quæque basis sunt atque fundamentum generis. Neque enim existet unquam genus rite constructum, nisi accurata specierum omnium, si fieri potest, præcedat investigatio, ut character ipsis communis & constans eruatur. Illæ omnes, etiam si à se invicem distinguantur differentiis specificis, convenire tamen debent in quibusdam rebus, ut ad idem genus reducantur; aliter enim arbitraria, confusa, & inutilis esset nomenclatura & divisio.

Si qua observantur genera minus accurata, dicam melius impropria, id inde provenire arbitror, quod perpauca, certe non omnes species auctor viderit, quum ea constituit; quæ si hucusque cum plausu recepta sunt, nunc tamen tot inspectis speciebus, reformari debent. Scientiis omnibus suæ sunt, ut ita dicam, ætates, infantia, adolescentia, virilitas, perfectio; at non est præfinita temporis duratio, nec ad summum perfectionis fastigium illæ unquam pervenient, qui sunt humanæ cognitionis fines; verum eo perfectiores sint necesse est, quo plures accumulenter observationes, majorque fuerit nostrarum cognitionum acervus.

Botanicam quod attinet, permulta hodieque in desideratis esse, vel fidarum exemplo evincetur. Sane si numerus specierum quas nunc offero, cum illis conferatur, quas Clar. Linnæus descripsit, invenietur quam proxime ut quatuor

(1) Nos genera (monadelphix) distinguimus à calyce, qui magni momenti est, & limites absolutos ponit. *Linn. Genera plant. in observ. ad classem 16, editionis Francofurti ad Manum, 1778.*

ad unum: si observationes nostræ cum hucusque editis; nonnihil novi, ni fallor deprehendatur; staminum nempe situs, feminum numerus, pedunculorum genicula, proportio denique inter corollæ figuram & capsularum semina. Sidarum characterem essentialem posui in capsularum & staminum situ, calycisque simplicitate; quum nihil aliud in illis constans repererim atque perpetuum. Plantas omnes sidæ similes, quæ tamen characteribus istis destituuntur ad opusculi calcem rejeci, diversis nominibus insignitas. Quod si quis novitate nominum offendatur, illud animadvertat, haud aliter potuisse me quæ nova credidi explicare. Alii post me de botanica benemeriti aptiora invenient, & accuratius hæc omnia explicabunt.

Opusculum autem nostrum in duas partes divisum est. Prima sidas complectitur, altera vero stirpes sidis affines, sed fructu ab eisdem differentes. Sidas omnes in tres divisi sectiones: harum prima illæ continentur, quarum fructus componitur ex capsulis monospermis; secunda reliquæ, quarum fructus continet capsulas polyspermas; tertia denique omnes quarum capsularum aut feminum numerum non vidi. Has rursus divisi in pentagynes & polygyneas, quas tandem separavi in plures sectiunculas pro foliorum varia figura & proportione. Fere omnes demum sic delineavi in tredecim tabulis ad calcem adjectis, ut facile quisque possit & novas species videre, & has à jam cognitis separare atque distinguere. Veritati semper consulens, proportionem debitam observavi inter pedunculos & petiolas: stipulas, fructus, corollas, capsulas ad vivum qua potui diligentia depinxi, ita ut si meæ tabulæ non ceteras nitore superent, at nulli veritate cedant. Ad hæc, icones Dillenii, Rumphii, Plukenetii, Plumierii, Rhedii, aliorumque vidi, cum quibus meas plantas comparavi, ne aut nomina mutarem, quod vitium maximum esset, aut novas species sine causa multiplicarem. Singulis apposui descriptionem Linnaeanam methodo, cui præfixi synonyma auctorum qui de illis tractarunt. In antecessum vero placuit, observationes biennio à me collectas præmittere. Quæ omnia num ad scientiæ profectum quidquam utilitatis afferant, sapientibus judicandum relinquo.

OBSERVATIONES.

1. Sidæ omnes habent folia petiolata & alterna, quorum petioli utrimque stipulis ornantur (1): harum varia est figura & directio.
2. Tot stylos in sidis observavi quot capsulas: quare harum numerus stylo-
rum (2) numerum indicabit, & vicissim.

(1) Sidam Palmatam excipio, quæ stipulis caret.

(2) Quamquam frequenter assignetur sidis stylus simplex & multifidus; ego tamen tot vidi diversos, quot capsulas in omnibus fere speciebus: duas tantum reperi *Spinosam* & *Palmatam*, quibus stylus fuerit simplex; & unam *Triquetam* scilicet, in qua stylo-
rum fasciculus in unum corpus basi coalesceret, (tuncque capsularum numerus ejusdem styli divisionibus metitur). Cujus rei ut certior fierem plurimos legebam flores, quibus auferere calycem, ut facilius interiora tentarem. Deinde corpus illud tubulosum, quod germen cingens in conum assurgit & terminatur staminibus, quodque in posterum *tubus* appellabitur, acu fudebam ab infima parte usque ad apicem: tum caute ejusdem basim à placenta separabam, stylis supra germen remanentibus, quos enumerabam facillime: ac tandem germine horizontaliter secto, apparebant

3. Tubus, cui petala inhærent, terminatur staminibus, nec ulla reperiuntur filamenta in illius superficie conica. Hoc unum sufficeret ad separandas Sidas à Malvis, Malachris, Lavateris, Hibiscis &c. quorum tubus & terminatur staminibus, & plurima alia sustinet in extrema superficie.

4. Petala quinque in sidis omnibus basi sunt angustiora, atque ampliori tubi parti firmiter adhærent, ut unum idemque corpus cum ipso efformare videantur. Quumque utraque decidunt fœcundato germine, unita perseverant, tuncque pars infima apparet quinquecrenata.

5. Quum sidarum fructus non ultra decem capsulas monospermas continet, tunc corollæ petala ita sunt emarginata ut pars altera multo sit longior ac sapissime acuta, altera vero & latior & brevior, (à quo nonnihil differt Sida *Palmata*); si vero plures quam decem capsulas monospermas contineat, aut capsulæ sint polyspermae, petala tunc temporis erunt integra, crenata, aut aliter emarginata (1).

6. Capsulæ aut unicum dumtaxat semen continent aut tria: aliquando in polyspermis duo, unum etiam licet rarius vidi in una aut altera ejusdem fructus capsula.

7. Capsularum numerus fere semper impar, & numquam quinario minor: in monospermis ad decem extenditur, raro ad triginta (2): In polyspermis variat à quinque usque ad 30 & amplius.

8. In monospermis fructus est calyce minor ab eoque continetur quum non ultra decem capsulas fovet: Contrarium evenit polyspermis (quamvis in Sida *Umbellata* fructus sit parvis cum calyce magnitudinis), & monospermis etiam, quarum fructus ex triginta fere capsulis componitur.

9. In floribus pedunculo & prope calycem exstat annulus, in pluribus incrassatus, geniculi instar, in reliquis notatus obscuriori & circulari linea. Quumque flores casu aliquo ante fructus maturitatem decidunt, tunc annulus est separationis limes, remanente pedunculo usque ad ipsum annulum.

In hujus opusculi decursu pedunculum geniculatum, aut annulatum dicam, ut diversitas notetur.

10. Plantarum omnium, quæ sub sida nomine demonstrantur, fructus ad tres

capsulæ cum seminibus. Quæ omnia nudis oculis observari poterunt, quamquam commodius microscopio.

Nemo est quem lateat, nisi plane hospes sit in botanica, naturam quandoque ludere, partes aliquas fructificationis multiplicando, aut minuendo: neque prætermittendum, sæpe sapius abortiri germina, tumque capsularum numerum minui, pelliculis remanentibus, quæ progressu temporis evanescent.

(1) Fateor equidem hanc regulam non ita magno numero observationum inniti, ut pro generali & reciproca haberi possit inter corollæ structuram & numerum capsularum atque seminum; verumtamen id semper observavi ubicumque vivas plantas reperi, quod jam pridem innuerat Rumphius lib. 10, cap. 32, Amb. ubi de *slagurio longifolio* disserit, & Dillenius in suo horto Elthamensi ubicumque de malvindis est sermo, quæ nostræ sunt sidae, quorum fructus ex capsulis monospermis componitur, quæ numerum denarium non prætergrediuntur. Consulatur Commerçonis manus: sapientissimis confecta observationibus apud D. Ant. Lau. de Jussieu.

(2) Tres dumtaxat agnosco, *Multifidam* scilicet, *Occidentalem* & *Spicatam*, in quibus fructus componitur ex triginta quamproxime capsulis monospermis; idque notandum, corollam in eisdem ad eam figuram accedere, quam in polyspermis observamus.

elasses possunt quamoptime revocari. Aut enim componitur ex capsulis in orbem positis, quæ distinctæ, integræque conspiciuntur; aut in unica dumtaxat consistit capsula, suptus hemispherica, superius plano-stellata, multiloculari, loculis monospermis; aut ex pluribus tandem constat capsulis, vel potius seminibus tunicatis in capitulum convexum conglomeratis.

Hæc fructuum diversitas me coëgit ut tria genera ex his omnibus efformarem. Neque indulgerem sententiæ meæ, nisi prius ipse Linnaeus exemplum dedisset, Malvas à Malopis separando, quod illis sint arilli verticillati, his vero conglomerati. Plurimum etiam apud me valuit Equitis de Lamarck sententia in suo opere encyclopedico, in quo elaborando quantum solertiæ, criterii, ac laboris improbi impendat, norunt omnes, sed hi præsertim, qui ejus humanitate atque familiaritate fruuntur: ibi enim pro Sidarum caractere inter alia statuit plurium capsularum numerum in orbem dispositarum. Facies ulterius plantarum, annulorum defectus in plurimis, calycum figura, maximus denique sidarum numerus, poscebant ut ad diversa genera revocarentur. Tanto ergo & rationum & auctorum pondere hæc audeo, atque caracteres inter alia ita dispono ut *Sida* character sit *Capsulae quinque aut plures in orbem posita*: Anodæ (1) *Capsula unica subtus hemispherica, superius plano-stellata, multilocularis, loculis monospermis*: Palauæ (2) *semina tunicata in capitulum conglomerata*.

Si quid novisti rectius istis,

Candidus imperti; si non, his utere mecum. HOR.

(1) ANODÆ nomen datum fuit olim plantæ cuidam sidæ affini, teste Joan. Burman. in Thesaur. Ceylanic. hac ergo de causa illud assumo, ut novum genus nomen plantarum quas appellavit Cl. Linnaeus Sidam hastatam & cristatam.

(2) In honorem D. Antonii Palau & Verdera professoris botanici in Regio horto Matritensi, qui Philosophiam botanicam Linnæi in hispanum sermonem & transtulit & ornavit, nunc autem genera & species persequitur; cujus magni operis prodiit jam primum volumen, cui accedunt genera & species nuperime repertæ, tum etiam & plantarum accurata descriptio & usus sive æconomicus sive officinalis.

P A R S P R I O R.
S I D A S C O M P L E C T E N S.

CHARACTER COMMUNIS, SIDÆ, ANODÆ, PALAUÆ.

Calyx monophyllus, simplex, femiquinquefidus, persistens.
Petala quinque, basi connata, & imo staminum tubo inserta, sensim latiora.
Stamina, filamenta plurima basi in tubum connata seu monadelphæ, apice libera, ibique dumtaxat non in tubi superficie existentia. Antheræ totidem, distinctæ, subrotundæ.
Germen orbiculatum: Styli plures, aut unicus multifidus: Stigmata capitata.
Capsulæ tot quot styli aut stigmata, uniloculares: aut capsula unica multilocularis. Semina definita; quorum figura varia, ut plurimum subrotundo-acuta.
Caulis herbaceus aut frutescens, ramis alternis: folia alterna, petiolata, stipulacea.

SIDÆ CHARACTER PROPRIUS.

Calyx sæpissime angulatus: germen striatum: styli plures, nonnumquam unicus multifidus: Capsulæ plures quam quatuor in orbem dispositæ, uniloculares, mono aut trispermæ, dehiscendo sæpius birostratæ.

Sidæ omnes sunt exoticæ, unica *Abutilo* excepta: Sunt ut plurimum annuæ; delectantur in regionibus calidioribus Americæ, Africæ atque Indiæ orientalis; pereunt prima glacie; florentque mensibus Septembri & Octobri in nostris hortis. Corollæ earum sunt flavescentes aut sulfureæ magis aut minus saturatæ; si sidæ *Reflexa* & *Terminalis* excipiantur, quibus sunt saturatæ coccineæ, aut purpurascens; rubescunt vero in *Sida Flavescenti* & in *Capillari*.

S E C T I O P R I M A.

C A P S U L Æ M O N O S P E R M Æ.

§. I. *Capsulæ quinque.*

A. Foliorum longitudo latitudini equalis, aut ipsa major, non tamen dupla.

1. SIDA PUSILLA. (Tab. I, f. 4).

S. caule fruticoso reclinato minimo: foliis ellipticis dentatis glabris.

Caulis lignosus, pilis minimis stellatis vestitus, teres, vix triplicaris.

Folia rotundato-elliptica, dentata, glabra. Stipulae subulato-capillares, erectae; parvae.

Flores axillares, solitarii, pedunculati; pedunculis erectis, petiolo longioribus.

Calyx basi acutus, femiquinquefidus, laciniis lanceolatis.

Corolla flava.

Fructus intra calycem: capsulis muticis.

Habitat in Insula Mahe: observata à D. Commerfon. Vidi siccam apud DD. de Jussieu & Thouin, qui mihi humanissime exemplar communicarunt.

Obs. Variat quandoquoque foliis acutis, omnino similibus althæe pusilla supina Pluk. Alm. 14, t. 132, fig. 4, quæ est melochia supina Linnæi.

2. SIDA PLUMOSA. (Tab. XII, f. 4).

S. foliis ovatis dentatis retusis: floribus terminalibus glomeratis; foliolis longis linearibus longe ciliatis, cancellatis.

Caulis plures ex eadem radice ramosi, semipedales, pilis adpressis vestiti.

Folia petiolata, ovata, supra dentata, retusa, subvillosa. Stipulae capillares erectae.

Flores in summitate caulis & ramulorum (10-12) glomerati, cincti corona foliorum, quæ sensim sunt angustiora, & interiora ita ciliata ut plumulas referant, flores obvallantia. Floiculi breviter pedunculati.

Calyx monophyllus, femiquinquefidus, laciniis lanceolatis, ciliatis.

Corolla lutea.

Fructus intra calycem: capsulis muticis subrotundis.

Habitat in Brasilia: observata à D. Commerfon. V. S. (1) communicatam à D. Thouin.

3. SIDA VERONICÆ FOLIA. Lamarck. (Tab. 1, f. 3).

S. caule hirto: foliis cordatis acutis inæqualiter dentatis: pedunculis longissimis suberectis pilosis.

Abutilon à feuilles de véronique. *Encyc. n° 11.*

Althæa minima surrecta, veronicæ villosis foliis è Maderaspatan. Pluk. t. 132, f. 3.

Caulis erectus, pilis hispidus.

Foliorum petioli sexties pedunculis breviores. Stipulae patentès, subulatae.

Flores solitarii, pedunculis geniculatis.

Calyx ut in Sida pusilla.

Corolla albescens.

Fructus intra calycem: capsulis birostratis.

Habitat in India Orientali. V. S. apud Equit. de Lamarck.

4. SIDA REPENS. Dombey. (Tab. 1, f. 2).

S. Caule filiformi longo prostrato: foliis cordatis crenatis utrimque hispidis: pedunculis unifloris.

(1) Quam plantam vidi vivam, his litteris V. V. designo; quam vero siccam, sequentibus V. S.

Caulis hirsutus, ramosus, teres, prostratus, nec radicans.

Folia longe petiolata, acuta, nonnihil aspera. Stipulae subulatae, patulae.

Flores axillares, solitarii: pedunculis filiformibus, erectis, annulatis, unifloris.

Calyx pentagonus, semiquinquefidus; laciniis ciliatis.

Corolla lutea, ungue lineis purpureis notata.

Fructus intra calycem: capsulis muticis, & birostratis.

Habitat in Peru, & praesertim in umbrosis Lima: ibi observavit hanc speciem

D. Josephus de Jussieu; hic D. Dombey. Floret mense Junio.

Planta a dictis botanicis observata nonnihil differunt. Dombeya capsulas habet birostratas, non item altera: haec calycis lacinias habet ciliatas, quod non convenit primae. An speciem differant? dicant qui utraque viderint.

5. SIDA HEDERÆFOLIA. (Tab. IX, f. 3).

S. caule nodoso radicante: foliis cordatis obtuse crenatis subhirsutis; capsularum corniculis erectis longis hamatis.

Malva hederæ terrestris folio & facie, capsulis bifurcatis. *Plum. spec. pag. 2, manusc. lib. 2, t. 143.*

S. foliis cordatis obtusis, caule repente, pedunculis unifloris capsulis aristatis. *Plum. apud Ioan. Burm. t. 169, f. 3.*

Caulis tenuis, repens, ramosus, nodosus; ad nodos tenuissimis fibris radicans.

Folia longe petiolata, subrotundo-cordata, crenata, brevissimis pilis hirsuta.

Stipulae....

Flores axillares, solitarii: pedunculis unifloris, petiolo quandoque longioribus.

Calyx quinquefidus; laciniis lanceolatis.

Corolla lutea.

Fructus calyce minor, acuminatus: capsulis bifurcatis, birostratis: corniculis erectis; longis, hamatis.

Habitat in Insula S. Dominici. Floret mense Oct. Vidi in manusc. Plum. quorum accuratam translationem possidet D. de Jussieu.

6. SIDA RADICANS.

S. caule repente, furculis radicanibus: foliis cordato-acutis pilosis dentatis; dentibus in setam terminatis.

Nela-Vaga Rheed. hort. Mal. t. 10, p. 137, fig. 79.

Caulis repens, pilis albicans, furculis rotundis circumquaque diffusis, radiculis affixis.

Folia cordata, mollia, pilosa, dentata: dentibus magnis in setam terminatis.

Stipulae....

Flores parvi, solitarii; pedunculis petiolo longioribus.

Calyx quinquecuspidatus.

Corolla venis candidis notata.

Germen subrotundum; tubus terminatus staminibus croceis.

Capsulae subrotundae, muticae.

Nullibi hanc speciem vidi praeterquam in horto Malab. Rheed. atque fides annuero quia calyx in ea simplex, stamina in summitate tubi, & capsulae in orbem

orbem reperiuntur. *Facies ulterius totius plantæ sedarum est. Nihil auctor de stipulis dixit, neque Plumierius in præcedenti.*

7. SIDA MORIFOLIA. (Tab. I, fig. 1).

S. Foliis subrotundo-acutis cordatis lato-crenatis: crenulis acuminatis: pedunculis annulatis petiolo paulo majoribus: calycibus pilosis.

Althæa morifolia Indiæ Orientalis ad foliorum sinus capitulis singularibus parvis. Pluk. Alm. 25 Phyt. t. 132, f. 5.

Caulis, teres, ramosus, tenuis, bipedalis.

Folia pilosa. Stipulæ fetaceæ, breves, patentes.

Flores axillares, solitarii: pedunculis erectis.

Calyx pilosus: laciniis acutis.

Corolla lutea.

Fructus globosus intra calycem: capsulis parce birostratis.

Habitat in Insula Francia. Observata à D. Commerson. V. S. communicatam à D. Thouin.

Varietas exstat apud D. de Jussi, cuius quædam folia sunt magis rotunda, crenaque maiora.

8. SIDA BOURBONICA. (Tab. X, f. 2).

S. Caule erecto ramofo hirta: foliis cordatis subrotundo acutis dentatis: floribus solitariis axillaribus; pedunculis petiolo paulo longioribus.

Caulis hirtus, ramosus, bipedalis.

Folia petiolata, cordata, dentata, acuminata. Stipulæ . . .

Flores solitarii, axillares, pedunculati, pedunculis petiolo longioribus.

Calyx semiquinquefidus, denticulis acutis, basi æqualibus.

Corolla lutea, petalis emarginatis, ungue angustissima.

Fructus intra calycem, ipsoque minor: capsulis quinque, rostratis.

Habitat in Insula Bourbon. Observata à D. Commerson, qui & iconem dedit & descriptionem. Vidi delineatam apud D. de Jussieu.

9. SIDA CALYCINA. (T. VIII, f. 2).

S. Foliis cordatis crenatis: calyce magno quinque-partito: corollis magnis patentibus.

Caulis ut in præcedenti.

Folia inæqualiter crenata; petiolis folio minoribus. Stipulæ fetaceæ, arcuato-erectæ.

Flores axillares solitarii: pedunculis geniculatis, petiolo duplo majoribus.

Calyx magnus: laciniis acutis profundius fissis quàm in congeneribus.

Corolla magna, lutea, patens.

Fructus intra calycem. Capsulis piriformibus, muticis.

Habitat in Insula Bourbon. Observata à D. Commerson. Vidi S. communicatam à D. Thouin.

10. SIDA PILOSA. (Tab. I, f. 8).

S. Caule piloso ramofo: foliis crenatis, inferioribus cordatis subrotundis parvis, reliquis cordato-ovatis: pedunculis longis geniculatis pilosis.

Tota plantula pilis est numerosis hirta.

Caulis tenuis, ramosus, bipedalis.

Folia ut nuperrimè dixi. Stipulæ subulatae, parvæ, patentés.

Flores axillares, folitarii, ad latus ramuli.

Calyx parvus, globofo-pentagonus : laciniis apice acutis.

Corolla lutea.

Fructus intra calycem : capsulis birostratis.

Habitat in Insula S. Domin. Observata à D. Desportes. V. S. communicatam à D. de Jussieu.

Exstant & alia exemplaria in herbario misso à D. Mazure ex Insula S. Dom. quod asservatur apud D. de Jussieu, quæ glabra apparent : omnia tamen ad eandem speciem arbitror referenda.

11. SIDA CAPILLARIS. (Tab. I, f. 7).

S. foliis cordato-oblongis tomentosis : pedunculis longissimis capillaribus : corollis minimis maculatis subreflexis.

An Sida atrofanguinea foliis cordatis, acutis ferratis utrimque villosis, pedunculis unifloris folitariis capillaribus caule fruticoso? *Jacq. in litt. miss. V. 3 Icon. rar. apud D. Murray n° 15, pag. 622, edit. 1784.*

Caulis fruticosus, tomentosus, bipedalis & ultra.

Folia superiora vix petiolata. Stipulæ feracæ, erectæ.

Flores axillares, folitarii : pedunculis geniculatis.

Calyx globofosus, parvus.

Corollæ petala quinque, saturatè lutea, parte infima nigricantia, reflexa. *Commers.*

Tubi pars superior villosa, longa, gracilis, staminibus terminata : Styli quinque rubri : stigmata capitata, villosa.

Fructus intra calycem : capsulis parce birostratis.

Habitat in Brasilia, observata à D. Commerson.

Hanc pulcherrimam plantam debeo amicitia D. Thouin, apud quem exstant alia exemplaria & apud D. de Jussieu. V. S.

12. SIDA MULTICAULIS. (Tab. I, f. 6).

S. caulibus tenuibus tomento canescentibus : foliis subrotundo-cordatis dentatis pulverulentis villosis.

Ex eadem radice plures caules prodeunt graciles, ramosi, bipedales.

Folia ut supra. Stipulæ capillares, breves, patentés.

Flores axillares, folitarii ad ramulorum latus ; pedunculis petiolo longioribus, geniculatis, à geniculo nutantes.

Calyx pentagonus, parvus.

Corolla lutescens.

Fructus calyce multò minor : capsulis parvis, muticis.

Habitat in Malabar. V. S. communicatam à D. de Jussieu.

13. SIDA JAVENSIS. (Tab. I, f. 5).

S. caule reclinato subglabro : foliis cordatis acutis sublobato-crenatis.

Ex eadem radice caules ramosi prodeunt pedales.

Folia distantia, cordata, crenata, acuminata, æqualis longitudinis ac latitudinis ;

Subglabra. Stipulae capillares, minimae, arcuato-erectae.
 Flores axillares, solitarii, pedunculis geniculatis, petiolo majoribus.
 Calyx ut in *S. pusilla*.
 Fructus subglobosus intra calycem: capsulis birostratis.
Habitat in Java: observata à D. Commerf. communicata à D. Thouin. V. S.

14. SIDA TRILOBA. (Tab. I, f. 11).

S. foliis inferioribus cordato crenatis; superioribus dentatis trilobatis, medio lanceolato.

An *S. Ternata*, foliis ternatis, foliolis ferratis, *Lin. fl. in suplem. pag. 307 Encyclop. num. 32?*

Caulis teres, ramosus, villosus bipedalis.

Folia subvillosa. Stipulae, parvae lanceolatae, ciliatae, erecto-patulae.

Flores solitarii, axillares: pedunculis longissimis, erectis, geniculatis, à geniculo deflexis.

Calyx angulato-pyramidalis, laciniis in acumen desinentibus.

Corolla lutea.

Capsulae non existebant in unico exemplari, quod asservatur apud *D. de Jussieu*, at ex calycis inspectione & capacitate ad hanc primam divisionem refero.

Habitat ad Caput Bonae Spei, unde eam adspertavit D. Sonnerat.

Obs. *Cl. Lin.* in *Philosophia Botanica*, pag. 230, figuris 64 & 65, folium ternatum dupliciter explicat: aliud, cujus folia basi sunt unita, & aliud, cujus quodlibet proprium habet petiolum, affixum communi. Si ergo filius *Linnaei* hanc plantam nominavit *S. ternatam*, primam assumpsit definitionem non verò secundam.

15. SIDA PYRAMIDATA. *Desportes* (Tab. I, f. 10).

S. foliis cordatis subrotundis magnis dentatis: panicula terminali, flosculis numerosis.

Abuilton palustre, spica florum pyramidata, flore parvo exalbido. *Desportes herbarium.*

Caulis teres, erectus, bipedalis.

Folia longe petiolata. Stipulae subulatae, erectae, breves.

Flores paniculati, terminales, ramulis foliosis, flosculis pedunculatis.

Calyx globofo-pentagonus, parvus.

Corolla flavescens, parva, patens.

Fructus intra calycem: capsulis bidentatis.

Habitat in Insula S. Domin. ubi observavit hanc speciem D. Desportes. V. S. apud D. de Jussieu.

16. SIDA SPINOSA. *Lin.* (Tab. I, f. 9).

S. foliis cordato-oblongis ferratis: stipulis fetaceis: axillis subspinosis. *Lin. Spec. Plant. n° 1.*

S. foliis cordato-ovatis ferratis: capsulis quinis bicuspidatis. *Hort. Cliff. 346.*

Alcea carpiniifolia, americana frutescens, flosculis luteis, femine duplici rostro.

Comm. hort. 1, p. 3. t. 2.

Althæa carpinifolia, flosculis luteis. *Bocc. sic. 11, t. 2.*

Althæa virginiana bidens, pimpinellæ majoris acutiore folio, flosculis minimis luteis. *Pluk. Alm. 25, t. 9, fig. 6.*

Alcea utriusque Indiæ, carpinifolio, femine duplici arista donato. *Boher. Lugd. 1, pag. 275.*

Malva ulmifolia, femine cum duplici rostro, *Tournef. Inst. 96.*

Abutilon épineux, *Encyc. n° 2.*

Caulis teres, atro-rubescens, ramosus, pedalis.

Folia, cordato-oblonga, atro-virentia, petiolo subtus ad basim trium spinularum rudimentis instructo. Stipulæ fetacæ, erectæ.

Flores axillares: pedunculis petiolo multo minoribus, erectis, unifloris, annulatis.

Calyx angulato-pyramidalis, laciniis planis, acutis.

Corolla lutescens ex petalis quinque patentibus, calyce majoribus, petalorum altera extremitate acutiore, longiore.

Stamina in extremitate tubi: antheræ subrotundæ.

Germen orbiculatum, quinque-fulcatum: stylus simplex quinque-fidus. Stigmata capitata.

Fructus intra calycem: capsulis birostratis.

V. V. in Reg. hort. Par. Flor. t mensibus Aug. Sept. Oct.

Habitat in utraque India, in Senegal. ☉

17. *SIDA FRUSTESCENS.* (Tab. X, f. 1).

S. foliis ovato-oblongis ferratis subtus albicantibus: pedunculis erectis unifloris folio duplo minoribus.

Caulis fruticosus, teres, erectus, ramosus, 4-pedalis.

Folia subcordata, ovata, numerosa, parce petiolata, glabra, ferraturis minimis.

Stipulæ capillares, erectæ.

Flores axillares, pedunculis solitariis, geniculatis, petiolo duplo majoribus.

Calyx & corolla ut in præcedenti, at parum aperta.

Styli quinque: reliqua ut in præcedenti.

Habitat V. V. in R. h. P. florentem in hibernaculo mense Decemb. 1783. ¶

Hæc planta diversa est à Sidis frutescentibus Comm. & Dombey, de quibus sermo erit ubi de Sida Rhombifolia, à quibus omnibus differt & numero capsularum & pedunculorum brevitate, tum etiam foliorum multitudine.

18. *SIDA ALNIFOLIA.* *Lin.* (Tab. I, f. 13).

S. foliis ferratis subvillosis, inferioribus rotundatis cordatis, mediis ellipticis, superioribus lanceolatis.

Malvinda stellata alnifolia. *Dill. elth. p. 215, t. 172, f. 211.*

S. foliis orbiculatis ferratis plicatis. *Lin. Spec. plan. n. 4.*

Abutilon à feuilles d'aune *Encyclop. n° 5.*

Caulis teres, ramosus, pedalis.

Folia petiolis majora. Stipulæ subulatæ, erectæ subciliatæ.

Calyx & corolla ut in *Spinosa*.

Fructus intra calycem: capsulis birostratis.

Habitat in Insula Franciæ, observata à D. Comm. V. S. communicatam à D. Thouin.

Dillenius sex aut septem capsulas numeravit : ego non nisi quinque vidi.

19. SIDA VERTICILLATA. (Tab. I, f. 12).

S. caule piloso : foliis cordatis acuminatis , crenatis floribus subverticillatis sessilibus.

Caulis teres , pilosus , erectus.

Folia distantia , petiolis duplo longiora. Stipulæ brevissimæ , capillares , patulæ Flores axillares , sessiles , plures ut verticillati videantur.

Calycis lacinia pilosæ , acutæ : capsulis submuticis.

Habitat circa Rio Janeiro ; observata à D. Comm. V. S. apud D. de Jussieu.

20. SIDA BIVALVIS. (Tab. XI, f. 3).

S. Foliis cordatis orbiculato-acuminatis tomentosis : floribus subsessilibus fructu pentagono depresso glabro patenti.

Tota planta tomentosa.

Caulis teres , bipedalis.

Folia petiolata , petiolis sensim brevioribus , crenata. Stipulæ subulatæ , villosæ , patentes.

Flores solitarii , breviter pedunculati.

Calyx subquinquepartitus , laciniis longis , acutissimis , fructu maturo patulis.

Corolla lutea , patens.

Fructus calyce multo minor , patens , pentagonus , angulis obtusis : capsulis ad latus leviter bidentatis.

Habitat in Insula S. Dom. ab Aubletio observata. V. S. apud DD. de Jussieu & Thouin , qui mihi exemplaria communicarunt.

Obs. Hujus speciei capsula , quum dehiscunt , in duas valvulas hemisphericas separantur ; ita tamen ut harum quilibet unita persistat alterius proximæ hemispherio : quod nisi attente examinetur fructus integer pro capsula simplici quinqueloculari sumi falso poterit , quod & mihi primo intuenti accidit.

21. SIDA PROSTRATA. (Tab. XIII, f. 3).

S. Caule prostrato : foliis cordatis latis crenatis tomentosis flavescens ; floribus flavis geminis : capsulis muticis.

Planta prostrata caulibus duris , & quasi lignosis , flores flavicant. *In Commer-sonis animadversionibus , que asservantur in herbario D. Thouin.*

Caulis fruticosus , teres , pedalis.

Folia cordata , crenata. Stipulæ subulatæ , erectæ.

Flores duo , aliquando tres in eadem axilla , pedunculis parvis , geniculatis.

Calyx globofo-pentagonus , subinflatus , angulis adpressis ; profunde quinquefidus ; laciniis ovatis , venosis.

Corolla calyce paulo longior.

Fructus intra calycem , capsulis subrotundis , apice acutis.

Habitat in rupibus Montevideo. Observata à D. Commer-son. V. S. Communicatam à D. de Jussieu.

B. FOLIORUM LONGITUDO LATITUDINE DUPLA AUT ETIAM MAJOR.

22. SIDA FLAVESCENS. (Tab. XIII, f. 2).

S. caule erecto : foliis cordatis oblongis crenatis tomentosis flavescens : floribus rubescentibus geminis.

Planta perennis suffruticosa ; caules erectiusculi ; calyx simplex : flores rubelli ; folia cordato-ovata , tomentosa ; tota planta flavescit. *Commerſon ubi supra.*

Caulis fruticosus , erectus , pedalis.

Folia cordata , oblonga , crenata.

Reliqua ut in precedenti.

Obs. *Sex capsulas semel vidi.**Habitat in rupibus Montevideo : observata à D. Commerſ. communicata à D. Thouin.*23. SIDA LINIFOLIA. *Juffieu.* (Tab. II, f. 1).

S. Foliis linearibus hirsutis integerrimis : floribus corimboſo ſpicatis ; ſpicis terminalibus.

Malva hirsuta gramineo folio. *Barrer. Franc. Æquin. p. 72 apud Aublet. Guay. pag. 704.*Malva linearis folio , flore albo. *Joſeph. de Juſſieu herb.*

Caulis teres , hirsutus , fruticosus , ramosus , bipedalis.

Folia breviter petiolata. Stipulae ſubulatae , erectae.

Floſculi pedunculati ; pedunculis geniculatis.

Calyx angulatus ; laciniis lanceolatis.

Corolla alba.

Fructus intra calycem : capsulis ſubmuticis.

*Habitat in Inſula Caiena & in Peru , ubi eam observavit D. Joſ. de Juſſieu. V. S. communicatam à D. Ant. L. de Juſſieu.*Obs. *In dicto herbario aſſervatur exemplar cujuſdam plantae , ad formam gramineam accedentis. Caulis in ea eſt ſimpliciſſimus , gracilis , tripedalis & ultra , ſpica ſorum terminatus ut in noſtra Linifolia. In reliquis omnino cum hac convenit , quare ad eandem ſpeciem ut varietatem refero.*24. SIDA ANGUSTIFOLIA. *Juffieu.* (Tab. II, f. 2).

S. Foliis anguſtis oblongis ferratis ; axillis ſubſpinofis : trium ſpinularum media majore.

Abutilon à feuilles étroites. *Encyc. n° 5.*

Caulis erectus , ſubtomentosus , ramosus , frutescens , tripedalis.

Folia breviter petiolata ; ſub petiolo tria ſpinularum rudimenta. Stipulae erectae , capillares.

Flores axillares , ſolitarii , pedunculati : pedunculis annulatis , petiolo brevioribus.

Calyx & corolla ut in S. Spinosa.

Stamina , filamenta 16 in extremitate tubi : antherae parvae , ſubrotundae.

Germen orbiculatum , quinque-ſulcatum : ſtyli quinque , purpurei , vix baſi coaliti : ſtigmata globoſa.

Fructus intra calycem : capsulis birostratis : seminibus subtriquetris.

Habitat in Brasilia, & in Insula Bourbon, ubi eam observavit indefessus peregrinator Commerf. qui & iconem misit, quæ asservatur apud D. Jusseu. V. V. in Regio hort. Paris. Floret mensibus Septem. Oct. ¶

25. SIDA ACUTA. Nicol. Burman. (Tab. II, f. 3).

S. foliis anguste lanceolatis dentatis inferne integris : floribus subsessilibus solitariis.

S. Foliis lanceolatis ferratis stipulis fetaceis : floribus axillaribus solitariis. *Burm. Flora indica, p. 147.*

Althæa Coromandeliana angustis prælongis foliis, femine bicorni. *Pluk. Mant. pag. 10, Tab. 334, fig. 2.*

Silagurium longifolium. *Rumph. Amb. lib. 10 cap. 32, Tab. 18, fig. 2.*

An Tsjeru-parua *Rheed. Hort. Mal. t. 10, fig. 53, p. 105.*

Caulis teres, ramosus, in Amboin. quatuor aut sex pedum altitudinis, cujus radix longissima, extirpatu difficilis.

Folia breviter petiolata; axillæ inermes. Stipulæ lanceolatæ, petiolo longiores.

Reliqua ut in præcedenti.

Habitat in Java; observata à D. Commer. V. S. communicatam à D. Thouin.

Obs. *D. Nicolaus Laurent. Burman stipulas fetaceas huic plantæ concedit, in nostris exemplaribus & in Plukennetio longas habemus & lanceolatas.*

Rumphii figura ad hanc speciem accedit; at folia video fere opposita, quod nusquam in sidis observavi. Notatu tamen dignum est, quod in ejus descriptione legitur de corollæ figura; ait enim: flosculus coloris pallide lutei ex quinque constans petalis superius parum bifidis, unaque dimidia pars angustior est altera: quod quintam nostram observationem confirmat. Sex capsulas item quandoque reperit Rumphius, quod & mihi quoque accidit.

Rheedii figura magis distat ab hac nostra specie, & folia habet sessilia, quod delineatoris vitio fortasse tribuendum.

26. SIDA ULMIFOLIA. (Tab. II, f. 4).

S. Foliis crenatis cordatis oblongis, acumine producto: capsularum rostris longis hamatis.

Caulis teres, ramosus, bipedalis.

Folia petiolata, petiolis duplo longiora. Stipulæ subulatæ, erectæ.

Flores axillares, solitarii; pedunculis geniculatis, petiolo vix longioribus.

Calyx fusiformi-pentagonus.

Fructus intra calycem : capsularum rostris exertis, longis, hamatis.

Habitat in Insula S. Dom. V. S. communicatam a D. Thouin.

27. SIDA URENS Linnæi. (Tab. II, f. 7).

S. Foliis cordatis acuminatis ferratis hispidis : pedunculis multifloris axillaribus & terminalibus.

S. Foliis cordatis ferratis hispidis, pedunculis multifloris glomeratis. *Lin. Spec. plant. n° 14. Confer Amenitates Academicas ejusdem t. 5, p. 402, n° 66.*

Urtica foliis cordatis ferratis; floribus capitatis; pedunculis communibus alaribus. *Brown. Jamai. 280, n° 6.*

Caulis teres, bipedalis.

Folia longe petiolata. Stipulae setaceae, patentes.

Flores axillares : flosculus alter solitarius in pedunculo geniculato, petiolo multoties breviori : ex eadem axilla pedunculus alter multiflorus.

Calyx pentagonus, laciniis pilosis, apice subaristatis. Corollam non vidi.

Fructus intra calycem : capsulis breviter birostratis.

Habitat in Jamaica & in Senegal. Observata hic à D. Adanson. *V. S. communicatam à D. Thouin.*

Tota planta hispida an urens ? affirmare nec audeo nec possum, quoniam siccam vidi.

Observ. Liceat nunc mihi ab Equitis de Lamarck sententia recedere : hic enim dum Sidam Urentem Linnæi describit in *Encyclopedia* n° 17 sic ait : Arbrisseau dont la tige est haute de trois à quatre pieds ... Ses feuilles sont grandes, échancrées en cœur à leur base, à cinq angles divergens, bordées de grandes crenelures &c. Hunc fruticem, quem vivum vidi in R. H. P. nec unquam florentem, non audeo ad Sidam referre ; ejus folia sunt palmata, & hæc foliorum quinque angularium figura adeo notatu digna mihi videtur, ut silentium Linnæi novum suppeditet argumentum, quo mea firmetur opinio.

28. SIDA GLUTINOSA. *Commerçonis* (Tab. II, f. 8).

S. Caule tomentoso-glutinoso : foliis magnis cordatis oblongis acuminatis subtus tomentosus ; superioribus parvis : pedunculis capillaribus longissimis.

Caulis teres, tomentoso-glutinosus, ramosus, panicula numerosa terminatus, bipedalis & ultra.

Folia distantia, longe petiolata. Stipulae setaceae, parvae, patentes.

Flosculi gemini, & terni pedunculati ; pedunculis geniculatis, longis, erectis.

Calyx globofo-angularatus ; laciniis apice acutissimis.

Fructus intra calycem : capsulis birostratis.

Habitat in Insulis S. Dom. & Francia. Hic eam observavit Commerçon. *V. S. communic. à D. Thouin, & aliud exemplar americanum à D. de Jussieu.*

An ad hanc speciem revocari debeat Sida racemosa N. L. Burmani ? Videas ejusdem synonymum & descriptionem excerptam ex sua *Flora indica.*

S. foliis crenatis villosis cordatis : racemis axillaribus multifloris.

Caulis teretes, villosi ; folia alterna, magna, cordata, crenata, acuminata, è cinereo tomentosa, petiolis longissimis : pedunculi axillares, erectiusculi, subdichotomi, ramulis divaricatis : flores terminales, plures, minores, lutei.

29. SIDA PANICULATA. *Linnæi.* (Tab. XII, f. 5).

S. foliis cordato-oblongis acuminatis ferratis subtus tomentosus : pedunculis, capillaribus longissimis. *Spec. pl. n° 12. Amœnit. acad. 5, p. 401.*

S. Humilior ramosa teres, foliis cordatis, ferrato-crenatis, pedunculo simplici unifloro, altero bifloro, foliato. *Brown. Jamai. 280.*

Abutilon paniculé. *Encyc. n° 13.*

Caulis simplex, tenuis, teres, pubescens, bipedalis, supernè parum ramosus, paniculatusque.

Foliacordata, oblonga, sensim acuminata, inæqualiter ferrata, trinervia, subtus tomentosa,

tomentosa, et venosa; petioli brevissimi tomentosi. Stipulae subulatae, petiolis longiores.

Pedunculi capillares, foliis multoties longiores, recti, communiter bini, altero simplici unifloro, altero longiore ramoso, aliquot floribus; geniculum pedunculi spatium à calyce remoto.

Calyx femiquinquefidus.

Corolla lutea.

Stamina plura, pistilla quinque.

Fructus globofo-acuminatus, calycis magnitudinis; capsulis muticis, altera parte acutis.

Habitat in Jamaica & in Peru. V. S. apud D. de Jussieu in herbario Peruviano D. Dombey.

30. SIDA VISCOSA. *Linnaei.*

S. foliis cordatis crenatis tomentosis: floribus subfoliariis: capsulis septemlocularibus rotundis depressis. *Lin. spec. plant. n.º. 3.*

S. viscosa vel villosa foliis cordatis acuminatis, petiolis longis, pedunculis tenuibus foliariis. *Brown Jamai. 280.*

Althæa populi folio villoso leviter ferrato. *Sloan. Jamai. 98 hist. 1, p. 222, t. 139, f. 4.*

Caulis, pedunculi, ac petioli pilosi ac tomentosi.

Folia profundè cordata, crenata, utrimque tomentosa, rarissimè utrimque angulata.

Petioli longitudine foliorum. Stipulae lineares, longiusculae patentes.

Pedunculi simplices, uniflori, longitudine ferè foliorum, versùs flores geniculati, solitarii, rarissimè bini.

Calyx capsulis brevior!

Capsula subrotunda depressa, obtuse quinque-gona, quinque locularis, levissimè tomentosa: semina solitaria.

Habitat in Jamaica.

Ex hac descriptione, quam desumpsi ex amœnitatibus *Linnaei. t. 5, pag. 402*, & amplius adhuc ex *Sloan. icone*, ad quam suam speciem refert, manifestè constat, diversam esse hanc plantam a *Commerçonis Glutinosa*.

Obs. in *Amœnit. capsulas*, (fructum intelligamus) quinqueloculares dixit *Linnaeus*; quum in *spec. plant. septemloculares* dicat, & monospermas; at si calyx revera est fructu minor, hæc erit unica planta, quæ a regulâ generali recedet, repetitis observationibus suffulta.

Nullibi hanc plantam videre potui, hæc ergo de causa in tabulis desideratur.

31. SIDA JAMAICENSIS *Linnaei. Tab. 2, f. 5.*

S. foliis ovatis ferratis tomentosis; floribus axillaribus subpedunculatis; seminibus quinque bicornibus. *Lin. spec. pl. n.º. 8.*

An S. humilior foliis ovatis, ferratis, distiche fitis; petiolis et pedunculis brevibus; ramis floriferis alaribus, foliatis? *Brown Jam. 28.*

Abutilon, à feuilles d'orme. *Encyclop. n.º. 9.*

Caulis teres, flexuosus, pilosus, bipedalis.

Folia quandoque ovata, sæpius ovato-acuta; ferraturis minimis in fetam brevem desinentibus. Stipulæ lanceolatæ, erectæ.

Flores axillares, solitarii, subsessiles.

Calyx globosus, fructum continens; capsulis bicornibus.

Habitat in Jamaica & Brasilia. Hic eam observavit Commerfonius. *V. S. communicatam a D. Thouin.*

Obs. Hæc species diversa mihi videtur a *S. Carpinifolia* Lin. filii, quamquam cum ipsâ affinitatem aliquam habeat. Huic enim capsulæ sunt quinque, floresque solitarii, et stipulæ lanceolatæ, petiolo breviores; carpinifoliæ vero, capsulæ sunt octo, flores umbellati, rarius solitarii, & stipulæ subulatæ, petiolo longiores. Videatur *supplem. Linnæi fil. pag. 307.*

32. SIDA GLOMERATA. (Tab. 2, f. 6.)

S. foliis ovato-lanceolatis dentatis subsessilibus; floribus conglomeratis sessilibus.

Caulis simplex, pedalis, tomentosus.

Folia tomentosa. Stipulæ lanceolatæ, erectæ.

Calyces ciliati.

Corolla lutea. Reliqua ut in præcedenti.

Habitat. . . . *V. S. communicatam a D. de Jussieu.*

Obs. Varietatem vidi, cui capsulæ sunt muticæ, & folia majora.

§ II. CAPSULÆ A 7 USQUE AD 10.

A. Foliorum longitudo minor dupla latitudine.

33. SIDA RETUSA. Linnæi. (Tab. 3, f. 4.)

S. foliis cuneiformibus retusis ferratis subtus tomentosis. *Lin. spec. pl. n.º. 6.*

Althæa indica latiori folio cordiformi ad summum sinuato. *Pluk. alm. 26.*

t. 9, f. 2.

Silagurium rotundum seu vulgare. *Rumph. Herb. Amboi. lib. 10. c. 32, t. 19.*

Abutilon à feuilles émoussées. *Encyc. n.º. 6.*

Caulis teres, lignosus bipedalis, ramosus.

Folia breviter petiolata. Stipulæ subulatæ, erectæ.

Flores axillares, solitarii, pedunculati: pedunculis geniculatis, folio longioribus.

Corolla lutea, patentissima, ab hora nona matutina usque ad primam, meridianam. *Rumph.*

Calyx angulatus, fructum continens: capsulis novem muticis.

Habitat in Philippinis, Amboin. & in insula Franciæ; hic eam observavit Commerfon, illic D. Sonnerat, qui dixit indos nominare hanc plantam *Culut-*

Culutan, quod elasticum valet. *V. S. communicatam a D. Thouin. ¶*

Obs. *Rumphius* decem capsulas reperit, ego novem in plurimis exemplaribus.

34. SIDA MULTIFLORA. (Tab. 3, f. 3.)

S. foliis ovatis dentatis tomentosis: floribus numerosis: pedunculis petiolo longioribus.

Caulis teres, tomentosus.

Folia breviter petiolata. Stipulæ subulatæ, villosæ, erectæ.

Flores axillares, solitarii, numerosi: pedunculis geniculatis, brevibus.
 Calyx subrotundo angulatus: laciniis lanceolatis.
 Corolla lutea.

Fructus intra calycem: capsulis novem birostratis: rostris fasciculatis, longis.
Habitat in Brasilia; observata à D. Commerçon. V. S. communic. à D. Thouin.
Exstat varietas apud D. de Jussieu, cujus folia sunt magis ovata.

35. SIDA CORDIFOLIA. *Linnei.* (Tab. 3, f. 2.)

S. Foliis cordatis subangulatis ferratis villosis. *Lin. sp. pl. n.º. 10.*

Malva bicornis balotes folio molli. *Dill. hort. elth. 211, t. 171, fig. 209.*

Althæa Maderaspatana subrotundo folio molli & hirsuto multipilis. *Pluk. alm.*
25, t. 131, f. 2.

Abutilon à feuilles en cœur. *Encyc. n.º. 16.*

Caulis teres, pilosus, pedalis.

Folia cordata, petiolata; petiolis pedunculo paulo longioribus. Stipulæ fetææ, pilosæ, erectæ.

Flores axillares, pedunculati; pedunculis erectis, geniculatis.

Calyx pentagonus, decem striatus, femiquinque fidus; laciniis lanceolatis, pilosus.

Corollæ petala flavescencia, parum patentia, altera earum parte superiori, acutiore, longiore.

Germen globofo-striatum: styli decem subalbi: stigmata globosa.

Stamina & antheræ ut in congeneribus.

Fructus intra calycem: capsulis decem birostratis; rostris fasciculatis.

Habitat in utraque India & in Senegal. Commerçonius observavit eam in Insula Franciæ, & D. Dombey in Peru, quam vidi vivam. ☉

Obs. Inter exemplaria, quedam reperi, quibus erant capsula septem, aliis novem: folia etiam magis subrotunda, lobisque omnino destituta; at semper cordata, serrata, villosa.

36. SIDA HERBACEA. (Tab. 13, f. 1.)

S. Caule erecto piloso ramoso; foliis subcordatis crenato-dentatis: pedunculis petiolo paulo brevioribus: capsulis novem birostratis.

Tota planta pilis mollibus est vestita.

Caulis teres, pilosus, ramosus.

Folia longe petiolata, subcordata, nonnulla subovata, crenato-dentata, pilosa.

Stipulæ capillares, erectæ.

Flores axillares, solitarii: pedunculis petiolo paulo brevioribus.

Calyx pentagonus, femiquinque fidus.

Corolla lutea.

Fructus globosus intra calycem: capsulis novem birostratis.

Habitat in India. V. S. apud D. de Lamarck.

37. SIDA MICANS. (Tab. 3, f. 1.)

S. Foliis subcordatis ovato-lanceolatis dentatis tomento mollissimo micantibus: calycibus globosis decem angulatis.

Caulis erectus, ramosus, ad minus bipedalis, tomentosus.

Folia subrugosa, petiolo duplo longiora. Stipulae subulatae, arcuato-erectae.
Flores axillares, solitarii, pedunculati; pedunculis geniculatis, petiolo paulo brevioribus.

Calyx globosus, decem angulatus, semiquinque partitus, tomentosus.

Corolla lutea, patens.

Fructus intra calycem: capsulis novem birostratis.

Habitat in Insula S. Domin. V. S. communicatam à D. de Jussieu.

Tota planta tomentosa est.

38. SIDA MACULATA. (Tab. 3, f. 7).

S. Foliis ovatis ferratis tomentosis: floribus spicatis terminalibus; corollis maculatis.

Caulis durus, tomentosus.

Folia inferiora orbiculata, superiora ovata, apice truncata, denticulo medio remanente. Stipulae subulatae, erectae, tomentosae.

Flores axillares, solitarii, in spicam laxam terminalem dispositi: flosculorum pedunculis geniculatis.

Calyx pentagono-acuminatus, villosus.

Corolla magna, patens, flavescens; in centro maculis quinque rubescentibus.

Fructus intra calycem: capsulis novem birostris.

Habitat in Insula S. Dom. V. S. communicatam à D. de Jussieu.

39. SIDA ROTUNDIFOLIA. Lamarek. (Tab. 3, f. 6).

S. Foliis subcordatis subrotundis, crenatis, tomentosis: capsularum rostris fasciculatis, hirtis.

Abutilon à feuilles rondes. *Encyc. n.º. 15.*

An althæa orientalis bidens, subrotundis foliis, floribus parvis luteis? *Chytymuty Malaborum. Pluk Almalth. p. 11, t. 356. f. 1.*

Caulis teres, pilis numerosis hirtus, ut & tota planta.

Folia quandoque subcordata, mollia, petiolis longiora. Stipulae subulatae, erectae.

Flores axillares, solitarii, pedunculati: pedunculis erectis, geniculatis, petiolo longioribus.

Corolla lutea.

Calyx sphaerico-striatus fructum continens: capsulis novem birostratis; rostris pilosis, exertis in fasciculum.

Habitat in Inf. Bourbon. observata à D. Commerf. V. S. communic. à D. Thouin.

40. SIDA PALMATA. Dombey. (Tab. 3, f. 5).

S. Foliis palmatis magnis quinqueangulatis ferratis: stipulis nullis: floribus subumbellatis.

Caulis teres, tripedalis, digiti crassitie, atro viridis, scaber, erectus, ramosus.

Folia longissime petiolata, magna, mollia, scabra. Stipulae nullae.

Flores axillares, subumbellati: flosculis pedunculatis; pedunculis scabris geniculatis.

Calyx subovatus, ventricosus, pilosus.

Corolla albo-purpurea, petalis altera parte leviter acutis.

Stamina in apice tubi, numerosa: antheræ subrotundæ.
 Germen ovatum, 8-9 sulcatum: stylus simplex, 8-9 fidus. Stigmata globosa.
 Fructus intra calycem: capsulis 8 aut 9 birostratis.
Habitat in Lima siccis, observata à D. Dombey. V. V. apud me florentem mensibus oct. & novemb. ☉

41. SIDA ORIENTALIS. (Tab. 12, f. 1).

S. foliis ovato-acutis aut rhombis inferne integris supra inæqualiter ferratis: stipulis oblongis linearibus; capsulis muticis.

Caulis ramosus.

Folia breviter petiolata, ovato-lanceolata, inæqualiter dentata, glabra; nonnulla ad rhomboideam figuram accedentia. Stipulæ oblongæ, lineares.

Flores axillares, solitarii, pedunculati; pedunculis petiolo nonnihil longioribus.

Calyx angulatus, femiquinquefidus, basi decemstriatus, fructifer urceolatus.

Corolla lutea.

Fructus intra calycem: capsulis 9-10. muticis.

Habitat in India orientali; observata à D. Sonnerat. V. S. apud D. de Lamarck.

42. SIDA CARPINIFOLIA. Linn. filii.

S. fruticosa foliis bifariis ovato-lanceolatis serratis: ferraturis arcuatis; umbellis axillaribus.

Rami patentes, bifarii, pilosi.

Folia breve petiolata, bifaria, ovato-lanceolata, ferrata: ferraturis terminatis pilo, vel seta rigida, venosa, glabra. Stipulæ subulatæ, petiolo longiores; erectæ, conniventes.

Pedunculi axillares, rarius solitarii, umbellati, longitudine petioli, pilosi.

Calyx glaber.

Corolla lutea.

Capsulæ octo, apice biaristatæ.

Habitat in Madera, ubi eam observavit Franciscus Masson secundum filium Linnæi in supplemento, pag. 307. ☿

Num ad hanc divisionem aut ad sequentem spectet, affirmare nequeo, quum plantam nec vivam nec desiccataam viderim: at capsulas habere hanc speciem monospermas ex ipsa Linnæi descriptione nullus dubito.

Nullibi hanc plantam vidi, ideoque desideratur in tabulis.

B. FOLIORUM LONGITUDO LATITUDINE DUPLO MAJOR.

43. SIDA CILIARIS. Linnæi (Tab. 3, f. 9).

S. foliis ovalibus retusis ferratis: stipulis linearibus ciliatis: feminibus muricatis. Linn. spec. plant. n°. 5.

Malva minima supina, foliis oblongis ferratis, pedunculis unifloris monophyllis, calyce exteriori remoto, foliolis angustissimis ciliatis. Brown. Jam. 282, n°. 2.

Malva minor supina betonica folio, flore cocineo, feminibus asperis. Sloan. Jam. 96, hist. 1, p. 217, t. 132, f. 2.

Abuliton cilié. Encyc. n°. 7.

Caulis teres, ramosus, declinatus, subvillosus, palmaris.

Folia petiolata, ovato-oblonga, parva, ciliata, apice retusa. Stipulæ capillares, ciliatæ, erectæ, petiolo longiores.

Flores vix pedunculati, solitarii, axillares.

Calyx subrotundo-angulatus, laciniis lanceolatis, ciliatis.

Corolla flava-rubescens.

Fructus intra calycem: capsulis septem vix rostratis, muricatis.

Habitat in Jamaica, & in Insula S. Dom. V. S. communicatam à D. de Jussieu.

Obs. *Semina sæpius octo dixit Linnæus in Amanitat. Acad. pag. 401. n.º. 63, tomi V.*

44. SIDA MICROPHYLLA. (Tab. 12, f. 2.).

S. Caule erecto duro ramosissimo: foliis ovatis dentatis parvis: floribus axillaribus pluribus in caulis & ramorum apicibus.

Caulis teres, durus, ramosus, bipedalis & amplius.

Folia breviter petiolata, ovato-dentata. Stipulis fetaceis, erectis, parvis.

Flores in summitate ramulorum & caulis, numerosi, axillares, pedunculati; pedunculis geniculatis, petiolo paulo longioribus.

Calyx pentagonus, semiquinquefidus; laciniis apice acutissimis.

Corolla lutea.

Fructus intra calycem: capsulis septem birostratis.

Habitat in India orientali; observata a D. Sonnerat. V. S. apud D. de Lamarck.

45. SIDA ALBA. (Tab. 3, f. 8.).

S. Foliis ovato-oblongis angustis ferratis glabris; pedunculis longissimis erectis; stygmatis purpureis, axillis inermibus.

Caulis subruber, tripedalis, ramosus.

Folia breviter petiolata. Stipulæ fetacæ, erectæ.

Flores axillares, solitarii, pedunculati: pedunculis geniculatis, folio longioribus.

Calyx, corolla, stamina & antheræ ut in *S. Spinosa*.

Germen globosum, 9-10 fulcatum: styli 9-10: stygmata purpurea.

Capsulæ 9-10 birostratæ, intra calycem.

Habitat in India. Vidi vivam in R. h. P. floruit mensib. sept. oct. ☉

Obs. *An Sida alba Linnæi sp. pl. n.º. 2, & quam Dill. describit hort. elth. 214,*

Tab. 171, f. 210, ad hanc speciem pertineant affirmare nequeo. Illud probe scio, nostram hanc plantam folia habere angustiora iis, quæ observamus in S. Spinosa; & valde longa, quod minime convenit Linnæanæ, quamquam utrisque sint & stygmata purpurea, & petiolorum apices purpurascens. Hac ergo de causa questionem reliquimus accuratioribus botanicis, qui utrasque vivas comparare possint.

Althæa rostrata coromandeliensis pimpinellæ &c. Pluk. alm. 26, t. 9, f. 3, magis à nostra recedit, quum pedunculos habeat breves, petiolorum fere longitudinis.

46. SIDA STIPULATA. (Tab. 3, f. 10.).

S. Foliis lanceolatis dentatis acutis pilosis: stipulis longis linearibus ciliatis, flore longioribus.

Caulis subtomentosus, ramosus.

Flores axillares, solitarii pedunculati; pedunculis geniculatis, petiolo subæqualibus.

Calyx globosus, laciniis apice acutissimis.

Corolla lutea.

Fructus intra calycem: capsulis septem birostratis.

Habitat in Insula Franciæ; observata à D. Commerçon. V. S. communicatam à D. Thouin.

Varietatem sinensem habet D. de Jussieu, foliis longioribus.

47. SIDA RHOMBIFOLIA Linnæi. (Tab. 3, f. 12).

S. Foliis lanceolato-rhomboidibus ferratis: axillis subspinosis. *L. sp. pl. no. 3.*

Malvinda unicornis folio rhomboide, perennis. *D. elth. 216, t. 172, f. 212.*

Abutilon à feuilles en rhombe. *Encyc. n.º. 4.*

S. Caule fruticoso: foliis ovato-oblongis crenatis & ferratis pedunculis longifimis unifloris. *Dombey herb.*

Caulis lignosus, 4-pedalis, ramis virgatis.

Folia vix petiolata, superius glabra, nitida; basi minus ferrata. Stipulæ subulata, erectæ.

Capsulæ novem, birostratæ.

Reliqua ut in *S. Alba.*

Habitat in utraque India. Floret mens. sept. & oct. V. V. in Rh. P.

D. Dombey observavit hanc plantam in humidis peruvianis, florentem mense augusto: limpion vulgo nominatur. ♂

Obs. Species plurimum varia, foliis parvis, magnis, rhombis aut rhomboideis, vita etiam brevior aut diuturnior. An vere species distinctæ? Ab his omnibus sequentem ut diversam adjungam.

48. SIDA CANESCENS. (Tab. 8, f. 3).

S. Caule humili fruticoso: foliis rhomboidibus subtus villosissimis subsessilibus. Stipulis fetaceis nigris erectis.

Caulis vix pedalis, ramosissimus, ramis decumbentibus: radice longa, perpendiculari, lignosa.

Folia vix petiolata, superius glabra (sic apparent in sicco), subtus villosissima; alba, utrisque lateribus superioribus dentata, in reliquis integra. Stipulæ fetacæ, erectæ, nigricantes.

Flores axillares solitarii, pedunculati: pedunculis geniculatis, folio longioribus.

Reliqua non vidi.

Habitat in Senegal, observata à D. Adanson.

49. SIDA CAPENSIS. (Tab. 12, f. 3).

S. Caule ramosissimo: foliis ovato-lanceolatis quandoque subrotundo-ovatis dentatis: stipulis ciliatis: capsulis muticis.

Caulis durus, asper, erectus, ramosissimus: ramis virgatis, suberectis, bipedalis & ultra.

Folia lanceolata, dentata, subsessilia. Stipulæ lato-lineares, erectæ, ciliatæ, pedunculo longiores.

Flores axillares, solitarii, breviter pedunculati.

Calyx pyramidato-pentagonus, laciniis acutis.

Corolla lutea.

Fructus intra calycem, subglobosus; capsulis decem circiter, muticis.

Habitat ad caput B. Spei: observata à D. Sonnerat. V. S. communitatam à D. Thouin.

50. SIDA PLANICAULIS. (Tab. 3, f. 11).

S. Foliis ovato-lanceolatis ferratis: caule compresso: floribus subsessilibus.

Caulis scaber, ruber, pedalis compressus.

Folia vix petiolata. Stipulae angustae, oblongae, erectae.

Flores axillares, solitarii, subsessiles.

Corolla lutea, parum patens.

Styli 7, 9, albicantes. Reliqua ut in S. Rhombifolia.

Habitat in India, floruit mensibus sept. & oct. V. V. in R. h. P. ☉

Obs. Sida fruticosa, quam observavit Commerzonius in Brasilia est omnino eadem ac nostra planicaulis, ad quam reducenda videtur altera similiter frutescens, quam idem reperit in Insula Francia.

§ III. CAPSULAE SUBTRIGINTA: COROLLAE PETALA SUPRA LATIORA SUBROTUNDA, AUT LEVITER CRENATA AUT EMARGINATA.

51. SIDA SPICATA. (Tab. 8. f. 1).

S. Folis subcordatis acuminatis: pedunculis petiolo parvo vix longioribus: capsulis pendulis obrufis, floribus spicatis.

Abutilon vesicarium flore luteo majus. Plumier. hist. manuscr. Tab. 4, p. 14. apud J. Burman. t. 2, f. 1.

Frutex cujus rami erecti, numerosi, longissimi, crassi.

Folia cuspidata, cordata, subhirsuta, e viridi albicantia, et denticulis minutis per totum circuitum ferrata. Stipulae...

Flores axillares, solitarii, spicati, pedunculati; pedunculis geniculatis, petiolo majoribus.

Calyx quinquepartitus.

Corolla lutea, patens: petalis superne latioribus, crenatis.

Fructus calyce multoties major, timpano similis, albescens, ex capsulis compressis compositus, monospermis, numerosis.

Semina nigricantia, subrotunda, altera parte acuta.

Habitat in Insula S. Domi. ubi eam Plumier observavit delineavit & descripsit.

Obs. Nescio qua de causa Linnæus hanc plantam ad suam S. Americanam reducat tamquam si unam eandemque speciem utraque componerent. Sed illud mirandum certe est, quod homo in botanica facile princeps, Plumerii iconem malam dixerit; quia non suam sidam americanam representabat, inter quas nulla affinitas existit. Capsulae enim in nostra spicata sunt muticae: in Americana Linnæi desinunt in acumen lanceolatum longitudine ipsius capsulae. Mitto reliqua, quoniam vel hoc unum alteram ab alia distinguit.

52. SIDA OCCIDENTALIS Linnæi. (Tab. 4, f. 3).

S. Foliis cordatis sublobatis: stipulis patentibus: pedunculis petiolo brevioribus: capsulis multo-ocularibus pendulis obrufis. sp. pl. n.º. 15.

Abutilon

Abutilon vesicarium flore fructuque majore non crispo. *Dillen elth.* 7, p. 6, t. 9.

Abutilon d'occident. *Encyc. n^o.* 23.

Caulis teres, tomentosus, subruber, ramosus, bipedalis.

Folia longe petiolata, subtus aspera. Stipulae sericeae, recurvo-erectae.

Flores axillares, folitarii, pedunculati : pedunculis annulatis, petiolo paulo brevioribus.

Calyx tubuloso-angulatus, laciniis lanceolatis.

Corolla saturate lutea : petalis supra latioribus, subcrenatis.

Stamina et antherae ut in congeneribus.

Germen globosum, multifidum, tomentosum : styli 27-30 : stygmata capitata.

Fructus calyce multo major, globosus, pendulus : capsulis compressis, monospermis, semine sub plumula arcuata, quam Dillenius calyptram nominat.

Habitat in America. V. V. in R. h. P. floret mensibus, sept. & oct. ☉

53. SIDA MULTIFIDA. *Dombey.* (Tab. 4, f. 2)

S. Foliis multifidis : caule prostrato : floribus secundis versus terram : feminibus alatis.

Radix fibrosa.

Caulis teres, prostratus, dichotomus, ramosissimus.

Folia longe petiolata, profunde trifida, quandoque quinque fida, laciniis liratis obtusis. Stipulae lanceolatae, parvae.

Flores solitarii, axillares, pedunculis geniculatis, petiolorum longitudine, cernui versus terram.

Calyx globosus, femiinquiesidus, laciniis denticulato-ciliatis.

Corolla alba, patens.

Fructus orbiculari compressus, intra calycem, ipsoque maior : capsulis 28 monospermis alatis.

Nova haec & miranda plantula explicari ulterius debet.

Supra calycem, ipsique inharens basi, exstat pellicula circularis, fructum integrum metiens, in totique denticulos desinens, quot sunt semina, quae omnia parte inferiori ambit. In centro assurgit columnae segmentum, supra quod seminum apices incumbunt numero 28 aut circiter, quorum figura est altera parte subrotunda, altera acuta. Unumquodque semen ambiunt longitudinaliter fila, aut folicula duo in totidem alas prominentes superius terminata, in conum coniventes : folicula illa ita semina quaeque cingunt, ut haec nuda appareant duabus superficiebus, quibus vicinis adhaerent : illa rursus folicula parte superiori sunt unita, fisa vero inferiori, qua adhaerent pelliculae circulari. Num dicta folicula alata capsularum nomine digna sint, videant ceteri ; ego interea hanc plantam ad fidem refero, quamquam nonnihil à reliquis differat.

Habitat in arenosis Lima, ubi eam observavit D. Dombey. Culta fuit in R. h. P. ego siccam vidi apud D. D. de Jussieu et Thouin. Floret mense septembri in loco natali. ☉

S E C T I O S E C U N D A.
C A P S U L Æ T R I S P E R M Æ.

§. I. *Capsulæ quinque.*

54. SIDA TRIQUETRA *Linnæi.* (Tab. 5, f. 1).
 S. Foliis cordatis subtomentosis: ramis triquetris. *Lin. sp. pl. n°.* 7.
 S. Trifurcata, ramis trifurcatis. *Jacq. amer.* 195.
 Abutilon triangulaire. *Encyc. n°.* 8.
 Caulis fructicosus, subruber, triqueter, tripedalis; ramis subtomentosis.
 Folia longe petiolata, cordato-acuminata, obtuse ferrata, viridi albicantia.
 Stipulæ breves, erecto-patulæ.
 Flores axillares, solitarii, pedunculati: pedunculis tenuibus, erectis, geniculatis, petiolo longioribus.
 Calycis laciniæ acutiæ, patentes.
 Corolla flava, patens: petala subrotunda, ad unguis maculis quinque purpureis.
 Stamina & antheræ ut congeneribus.
 Germen prismatico-pentagonum: styli quinque, basi subcoaliti: stygmata capitata.
 Fructus calyce multoties major, figura germinis: capsulis quinque muticis, glabris, trispermis.
Habitat in America calidiore. V. V. in Rh. P.
- SIDA PERIPLOCIFOLIA *Linnæi.* (Tab. 5, f. 2).
 S. Foliis cordato lanceolatis integerrimis *subtus albis* caule paniculato. *Lin. sp. pl. n°.* 13.
 Abutilon periplocæ acutioris folio fructu stellato. *Dill. elth.* 4, t. 3, f. 3, *optima.*
 Alcea orientalis scamonix folio, major, floribus albis. *Pluk. alm.* 17, tab. 74, f. 7, *mala.*
 An melior *figura Pluk. t.* 254, f. 5. Alcea Jamaicensis abutili facie, floribus exiguis flavis, folio vix crenato prona parte molli, & tenuissima lanugine canescente?
 Althæa scamonix folio, flosculis albis *Zeylanica. Herm. prodr.* 309.
 Abutilon à feuilles de scamonée. *Encyc. n°.* 14.
 S. Erecta glabra, foliis cordatis acuminatis integris, *subtus incanis, &c. Brown Jam.* 280, n° 3.
 Caulis teres, ramosus, pilis stellatis minimis subscaber, tripedalis.
 Folia haud longe petiolata, superiora subsessilia, superne glabra nitida, *subtus venosa, albicantia. Stipulæ parvæ, subulatæ, erectæ.*
 Flores paniculati: flosculorum pedunculis longis, tenuibus annulatis.
 Calyx parvus, globosus.
 Corolla ut in præcedenti, at maculis orbata.
 Germen globosum, quinquefulcatum: styli quinque: stygmata recurba.

Fructus (1) calyce paulo major : capsulis quinque nigricantibus nitidis , stellam referentibus , trispermis.

Habitat in utraque India V. V. in R. h. P. ☉

Quandoque est disperma.

Obf. Planta colitur in R. h. P. quæ medium locum tenet inter hanc Sidam & sequentem : an specie ab eisdem diversa ?.

56. SIDA STELLATA. (Tab. 5 , f. 4).

S. Foliis subrotundo-cordatis acutis integerrimis *Lin. sp. pl. n.º. 13 β.*

Abutilon caule hirsuto , flore minore gilvo. *Plumier. manus. t. 4, p. 12.*

Abutilon amplissimo folio , caule villoso. *Plum. apud J. Burman. spec. 2, icon. 3.*

Gaulis fruticosus , teres , valde tomentosus , ramosus , paniculatus , 4-pedalis.

Folia longe petiolata , mollia , subtus albicantia. Stipulæ lineares , erectæ , villosæ.

Flores paniculati ; flosculorum pedunculis villosis , geniculatis.

Calix ut in præcedenti , sed triplo major.

Corollæ perala flavescencia , subrotunda , magna , patentissima.

Stamina ut in congeneribus : antheræ crocæ.

Germen globosum : styli quinque longi : stigmata capitata.

Fructus calyce major , subrotundus , suprema superficie pentagonus in modum stellæ : capsulis quinque , trispermis : femina nigricantia altera parte acuminata.

Habitat in pratis siccioribus S. Dom. ubi eam observavit Plumier. Floret in loco natali mensibus oct. & novemb. Colitur in R. h. P. ubi eam vidi mense decembris 1783. ☽

Obf. 1. Plumierius quatuor semina vidit aliquando in huius speciei aliquibus capsulis , quod ego in nulla huius generis planta umquam detexi , quamquam centies id tentaverim.

2. Varietatem Sidæ Periplocifoliæ statuit Linnæus , mihi vero diversa videtur.

57. SIDA EXCELSIOR. (Tab. 5 , f. 3).

S. Foliis cordato-acuminatis integris superne rubescentibus glabris subtus villosis lutescentibus ; floribus paniculatis.

Abutilon , arbor excelsa , tiliæfolio & ligno levissimo vulgo apud Hispanos palo de balsas : gallice bois-de-radeau. *Joseph. de Jussieu herb.*

Albor excelsa , cujus folia breviter petiolata , & stipulæ parvæ.

Flores paniculati , in ramis alternis : flosculorum pedunculis geniculatis.

Calyx parvus , laciniis ovato-acutis.

Fructus calyce multo major : capsulis quinque , trispermis stellam referentibus bidentatis.

Habitat in calidioribus Peruvianis , ubi eam observavit Jos. de Jussieu. V. S. communicatam à D. de Jussieu. ☽

(1) Fructus S. Perip. est omnium sidarum huius sectionis minimus , quem sequitur fructus Sidæ Umbellatæ.

§ II. CAPSULÆ SEX.

58. SIDA RAMOSA. (Tab. 6, f. 1).

S. Foliis cordatis acutis inæqualiter & profunde dentatis: floribus ramosis: capsulis sex, birostratis.

Tota planta pilis mollibus vestitur.

Caulis ramosus, teres. (Ex fragmentis, quæ vidi ad minus bipedalis).

Folia petiolata, cordata, subglabra. Stipulæ lineares, erectæ.

Flores in ramis axillaribus: flosculi solitarii, alterni: pedunculis geniculatis.

Calyx semiquinquefidus: laciniis acuminatis.

Fructus calyce major: capsulis sex trispermis, birostratis.

Habitat in Senegal. Observata à D. Adanson. V. siccam apud D. de Jussieu.

§ III. CAPSULÆ A 7 USQUE AD 11.

59. SIDA LIGNOSA. (Tab. 6, f. 2).

S. Foliis cordatis crenatis tomentosis orbiculato-acuminatis acumine producto: capsulis 7-8 durissimis.

Caulis durissimus, ramosus.

Folia longe petiolata, petiolis longiora (*dupla*). Stipulæ latæ, breves.

Flores axillares, solitarii, pedunculati; pedunculis geniculatis, erectis, petiolo longioribus.

Calyx maximus 5-partitus, angulis plicatis, laciniarum acuminibus acutissimis.

Corollæ petala lutea, patentia, subrotunda.

Fructus calyce paulo major, conico-truncatus: capsulis 7-8 durissimis, trispermis.

Habitat in Insula S. Dom. V. S. communicatam à D. de Jussieu.

60. SIDA UMBELLATA Linnæi. (Tab. 6, f. 3).

S. Foliis cordatis subangulatis subtomentosis: floribus umbellatis: capsulis birostratis trispermis. *Linn. sp. pl. n.º. 11.*Abutilon à ombelle. *Encyc. n.º. 12.*S. Foliis cordato-subrotundis ferratis, stipulis fetaceis longis, pedunculis axillaribus multifloris? *Dombey herb.*

Caulis pilosus, pedalis, ramosus.

Folia longe petiolata, petiolis breviora. Stipulæ lanceolatæ, ciliatæ, erectæ.

Flores axillares, umbellati, flosculis globosis 3-5.

Calyx globoso-angulatus.

Corollæ petala lutea, patentissima, superne emarginata, ita ut bifida aliquando appareant.

Stamina & antheræ ut in congeneribus.

Germen subrotundum: styli subnovem; stygmata globosa.

Fructus parvus intra calycem parvis cum ipso magnitudinis. Capsulis trispermis birostratis.

Habitat in Jamaica. V. V. in R. h. P. Floret mense sept. ☉

Obf. 1. *D. Dombey* S. dubitanter ad hanc refero : ut autem teñtor judicare aliquomodo possit , descriptionem adjungam , quam reperi in dicto herbario.

Planta frutescens bipedalis : Radix ramosa albicans : caulis erectus subhispidus , ramosus viridis : folia pedunculata sparsa , cordato-subrotunda , serrata subhispida : stipulæ longæ setaceæ : pedunculi axillares , longi , multiflori : calyx hirsutus : corolla flava. Habitat in agris cultis Peruvianis , floret mense septembri.

Septem capsulas submuticas numeravi , at seminibus orbatis.

Obf. 2. Capsulas quinque dixit *Linnaeus* in *amæn. t. 5 , p. 401 , n.º. 65* , ego vero inter sex & undecim. *Synonymum Browni* omitto , quod *Cl. Lin.* dubitanter citat , quoniam *sidæ umbellatæ* minime convenit , quod *Anglus* addit in descriptione *sidæ majoris* , &c. p. 281. n.º. 11. And the seed - vessels Wich are pretty large are composed of about twenty particular depressed lodges. *Ex quibus patet fructum esse satis amplum , atque componi ex viginti ferme capsulis depressis.*

61. *SIDA MICROSPERMA.* (Tab. 13 , f. 4).

S. Caule flexuoso ramoso ; foliis cordatis orbiculato-acutis quinque nervis ; fructu vix calyce majori : seminibus minimis.

Caulis flexuosus , ramosus , teres , bipedalis.

Folia longe petiolata , cordata , orbiculato-acuta , obsolete crenata , minora quam in præcedenti. Stipulæ capillares , breves.

Flores solitarii , axillares , pedunculati ; pedunculis erectis , petiolo paulo brevioribus.

Calyx ut in præcedenti.

Corolla lutea.

Fructus vix calyce maior , globosus : capsulis sub 13 dehiscendo birostratis : rostris ciliatis : seminibus minimis.

Habitat . . . V. S. communicatam à D. de Jussieu.

62. *SIDA SONNERATIA.* (Tab. 6 , fig. 4).

S. Foliis cordatis crenatis acutis tomentosis : pedunculis crassis geniculatis erectis folio duplo longioribus : fructu pilis stellatis ornato.

Alceæ affinis indica abutilon dicta flore flavo , &c. Anoda Zeylanensium ? *Pluk. Alm. 17. Phyt. 126 , f. 5.*

Caulis ruber , villosus , ramosus.

Folia longe petiolata , crenata , sublobata , acuminata , parva. Stipulæ parvæ , subulatae , deflexæ.

Flores axillares , solitarii , pedunculati : pedunculis longis , villosis , geniculatis.

Calyx ovato-oblongus , laciniis lanceolatis.

Corollæ petala lutea , emarginata.

Fructus calyce multo maior , truncatus : capsulis novem trispermis.

Habitat ad caput B. Spei , observata à D. Sonnerat.

63. *SIDA TERMINALIS.* (Tab. 6 , f. 6).

S. Foliis cordatis sublobato-crenatis tomentosis : scapo longissimo spica terminato.

Fruticulus pedunculis terminalibus elongatis multifloris, floribus luteis, extus purpurascens, foliis tomentosis cordatis crenatis, *Commerſon. herbar. apud D. Thouin.*

Caulis fruticosus, ramosus, valde tomentosus, vix pedalis, terminatus pedunculo longissimo quandoque monophyllo, sæpius aphylo.

Folia longe petiolata, tomento mollissimo undique tecta. Stipulæ subulatæ, breves, tomentosæ.

Flores spicati: flosculis pedunculatis, bracteatis.

Calyx monophyllus, laciniis ovatis.

Corolla lutea, extus purpurea, calyce multo longior.

Fructus calyce major: capsulis subnovem, lanugine albida densa obductis, trispermis, muticis.

Habitat in Rupibus Montevideo, ubi hanc pucherrimam plantam observavit D. Commerſon. V. S. communicatam à D. Thouin.

64. SIDA TRICUSPIDATA. (Tab. 6, f. 5).

S. Foliis cordatis subrotundo-tricuspidatis dentatis tomento canescentibus: calycum laciniis introsum carinatis.

Tota planta tomento canescit.

Caulis durus, fruticosus, cortice albo, ramis erectis, bipedalis.

Folia deflexa, petiolata: petiolis longis erectis. Stipulæ parvæ, fetacæ.

Flores axillares, solitarii, pedunculati: pedunculis erectis, geniculatis, petiolorum longitudine.

Calyx pyramidalis, angulis quinque compressis, profundis, laciniis lanceolatis.

Corollæ petala sulfurea, vix exserta, apice latiora, emarginata.

Stamina & antheræ ut in congeneribus.

Germen globosum, 9-fulcatum: styli novem: stygmata capitata.

Fructus calyce major, piriformis, truncatus. Capsulis novem, trispermis.

Habitat..... Floret mense octobri. V. V. in R. h. P. ☉

§. IV. CAPSULÆ PLUS QUAM DECEM.

65. SIDA CRISPA *Linnaei.* (T. 7, f. 1).

S. Foliis cordatis sublobatis crenatis tomentosis: capsulis cernuis inflatis crenatis repandis. *Lin. spec. plan. n.º 20.*

Abutilon vesicarium crispum, floribus melinis parvis. *Dill. elth. 6, t. 5, f. 5.*

Abutilon crepu. *Encyc. n.º 24.*

Abutilon aliud vesicarium. *Plumier.*

Caulis teres, ruber, pedalis, ramosissimus.

Folia longe petiolata, acuminata. Stipulæ subulatæ, horizontales.

Flores solitarii, pedunculati; pedunculis capillaribus, geniculatis, declinatis, petiolo quandoque majoribus.

Calix globosus, parvus, laciniis lanceolatis.

Corollæ petala albicantia, rotundato-acuta, patentissima.

Stamina & antheræ ut in congeneribus.

Germen globoso-fulcatum, styli duodecim: stigmata rubra.

Fructus globosus, calyce multo major: capsulis compressis, membranaceis, carina hirtis, trispermis.

Habitat in Carolina, Providentia, Bahama, & in Lima siccis. V. V. in R. h. P. Floret oct. ☉

Obs. *Varietas, Limensis quam nuperrime observavit D. Dombey, quamque vidi siccam apud D. deJussieu, est valde villosa, praesertim in utraque filiorum pagina.*

66. SIDA ASIATICA *Linnaei.* (Tab. 7, f. 2).

S. Foliis cordatis dentatis: pedunculis unifloris petiolo longioribus: fructu lanuginoso, calyce paulo majore.

S. foliis cordatis dentatis indivisis: stipulis reflexis: pedunculis longioribus petiolo, capsulis multilocularibus hirsutis, calyce brevioribus. *Linn. spec. pl. n° 18.*

Abutilon d'Asie. *Encyc. n° 26.*

Caulis teres, subtomentosus, erectus: ramis apertis.

Folia magis longa quam lata, subtus venosa. Stipulae lanceolatae, reflexae, nonnumquam arcuato erectae.

Flores axillares solitarii, pedunculati: pedunculis geniculatis, squamula in nodo quamsepiissime instructis.

Calyx oblongus at minor capsulis.

Corollae petala calyce longiora, at parum exerta, flava, emarginata.

Germen globosum, lanatum, umbilicatum. Styli subviginti: stigmata globosa.

Fructus calyce major, subtus hemisphaericus, postea cylindricus, supra concavus hirsutissimus, capsulis subviginti, trispermis, muticis.

Habitat in India V. V. in Regio h. P. Floret octob. ☉

Obs. 1. *Numquam vidi fructum hujus speciei calyce minorem: quare valde suspicor Typographi vitio legi in synonymo Linnaei calyce brevioribus pro longioribus. Plantam Plukenetii, quam ad hanc speciem revocat Linnaeus, ego ad Sonnerantiam pertinere arbitror. Flores enim in Plukenetii aequae ac in mea parvi sunt calycesque breves; quod Sidæ Asiaticæ repugnat.*

Obs. *Exemplar vidi apud D. de Jussieu quod provenit ex itinere, in Senegal. D. Adanson, quod huic speciei tamquam varietas adjungi potest; variat tamen fructo globoso, minusque lanuginoso.*

67. SIDA EXSTIPULARIS. *Commerçon.* (Tab. 7, f. 3).

S. foliis cordato-acuminatis crenatis magnis mollissimis: pedunculis unifloris petiolo duplò brevioribus: stipulis longis capillaribus villosis cito decidentibus.

S. Foliis cordatis acutis subtomentosis exstipulatis, pedunculis axillaribus, petiolo brevioribus unifloris, *Commerçon. herb.*

Caulis teres, subtomentosus, tripedalis, ramosus.

Foliorum petioli longissimi. Stipulae erectae, quae cito decidunt.

Flores solitarii axillares: pedunculis petiolo duplo & amplius brevioribus.

Calyx pentagono-acuminatus, angulis profunde compressis, laciniis lanceolatis, introrsum carinatis, ciliatis.

Corolla lutea, vix exerta, petala subrotunda, emarginata.

Antheræ & stamina ut in congeneribus.

Germen spherico-sulcatum. Styli plusquam 11 : stigmata capitata.

Fructus calyce paulo major : capsulis trispermis.

Habitat in Insula Bourbon, ubi eam observavit ac delineavit D. Commerſon, qui capsularum numerum ad triginta produxit, corollasque patentes dedit in icone, quæ asservatur apud D. de Jussieu.

Folia variant; quandoque sunt subrotundo-acuminata, & sæpe sæpius a rotunditate recedunt V. V. in R. h. P. Floret mense octob. ☉

68. SIDA PLANIFLORA. Lamarck. (Tab. 7, f. 4).

S. Foliis cordatis subrotundo-acuminatis dentatis tomentosis : capsularum rostris initio solitariis, postea binis, longis, villosis.

Abutilon à fleurs planes. *Encyc. n° 29.*

Caulis teres, villosus, tripedalis

Folia longe petiolata : petiolis folio brevioribus. Stipulæ lanceolatæ, suberectæ.

Flores axillares, solitarii, pedunculati : pedunculis geniculatis, petiolo longioribus, folio brevioribus.

Calix ovato-pentagonus, villosus : laciniis acutis.

Corollæ petala flava, patentia, calyce multo majora.

Stamina & antheræ ut in congeneribus.

Germen globoso-villosum : styli numerosi : stigmata capitata.

Fructus calyce major hemisphæricus : capsulis 29 circiter rostro erecto subulato terminatis, quæ fructu maturo birostratæ sunt.

Habitat in Insula Franciæ; observata à D. Commerſon. V. S. apud Equitem de Lamarck, cultam olim in R. h. P. ☉

69. SIDA POPULIFOLIA. Lamarck. (Tab. 7, f. 9).

S. Foliis cordatis crenatis fuscis subrotundo-acutis; stipulis spirabilibus patulis; caule atro-rubefcente.

Abutilon à feuilles de peuplier. *Encyc. n° 28.*

Abutilon lave feu agreste. *Rumph. 2, lib. 6, cap. 14, fig. 11.*

Beloere malabaricis : fruta gargantilha Lusitanis. *Hen. Rhed. Hort. Malav. t. 7, tabula 45, pag. 77.*

Caulis atro-purpureus, tener, viridis, erectus, ramosus, bipedalis, angulatus.

Folia longe petiolata, mollia, venosa. Stipulis spirabilibus, patulis.

Flores solitarii, pedunculati : pedunculis petiolo nunc brevioribus, nunc longioribus geniculatis; a geniculo nutantibus, postea erectis; squamula in nodo quamsepissime instructis.

Calyx hemisphærico-pentagonus, laciniis obtusis.

Corollæ petala flava, patentissima, emarginata.

Stamina & antheræ ut in congeneribus.

Germen globosum, villosum : styli 11-19, stamina globosa.

Fructus calyce multo major, superne latior, corniculatus : capsulis trispermis, dehiscendo birostratis.

Habitat in Java & insula Franciæ observata à D. Commerſon, qui eam delineare curavit. Icon exstat apud D. de Jussieu. V. V. in R. h. P. Floret mense oct. ☉

70. SIDA HIRTA. Lamarck. (Tab. 7, f. 5).

S. Caule hirto: foliis cordatis subrotundis dentatis: stipulis horizontalibus cornuum instar contra petiolum directis; floribus solitariis maculatis.

Abutilon hérissé. *Encyc. n°*. 27.

Abutilon hirsutum. *Rumph Amboi. 2. lib. 6, cap. 13, tab. 10.*

Caulis viridis, pilis hirsutus, ramosus, bipedalis.

Folia distantia, longe petiolata, subtus albicantia. Stipulae cornuum instar.

Flores axillares, solitarii, pedunculati: pedunculis petiolo paulo majoribus, geniculatis, hirtis.

Calyx, corolla, stamina, & antherae ut in S. Occidentali, n° 51.

Germe globosum, striatum: styli 15-17 virides, longi, reflexi: stigmata globosa.

Fructus calyce major: capsulis trispermis.

Habitat in India orientali. V. V. in R. h. P. Floret mensibus sept. & oct. ☉

Obs. Diversam esse suspicor hanc ab ea, quam Rumphius describit loco citato; quoniam haec nostra nec gravem odorem spirat ut Rumphiana, nec viscosa est, ut alia silentio premam, quae ad foliorum in tabula Rump. depictorum formam spectant.

71. SIDA PUBESCENS. (Tab. 7, f. 6).

S. Foliis cordatis sublobatis valde tomentosis: pedunculis erectis hirsutissimis unifloris: fructu tomentoso conico-truncato.

Tota planta pilis albis numerosis est onusta.

Caulis durus, ramosus; ramulis ut & petiolis hirsutis.

Folia longe petiolata; petiolis aequalia, subtus nervosa. Stipulae arcuato-erectae, hirsutae.

Flores axillares, solitarii, pedunculati: pedunculis geniculatis, petiolo longioribus.

Calyx hirsutus, pentagonus, angulis compressis, laciniis lanceolatis, apicibus acutis.

Corollae petala subalba, patentissima.

Fructus calyce major, conicus, truncatus: capsulis 15 trispermis, breviter birostratis.

Habitat in Insula S. Dom. communicata à D. de Jussieu.

72. SIDA INDICA Linnæi. (Tab. 7, f. 10).

S. Foliis cordatis sublobatis: stipulis reflexis: pedunculis petiolo longioribus: capsulis multilocularibus scabris, calyce longioribus. *Linn. spec. pl. n°*. 19.

Althæa theophrasti similis. *C. B. Pinax*. 116.

Abutilon indicum. *J. B. 2, 959. Camerari hort. 3, t. 1. Tournefort. inst. 99.*

Abutilon d'Inde. *Encyclop. n°* 30.

Caulis atro-purpureus, junior viridis, bipedalis, ramosus.

Folia petiolata, crenata, atro-viridia. Stipulae lanceolatae, paulo reflexae.

Flores axillares, solitarii, pedunculati: pedunculis erectis, geniculatis, folio longioribus.

Calyx ovato-pentagonus, laciniis lanceolatis.
 Corollæ petala saturate flava, emarginata.
 Stamina & antheræ ut in congeneribus.
 Germen globofo-fulcatum, tomentosum. Styli 13-15: stigmata globosa.
 Fructus calyce multo major, globofo-truncatus: capsulis trispermis.
Habitat in India. V. V. in horto R. P. Floret mensibus sept. & oct. ☉

73. SIDA ABUTILON *Linnei.*

S. foliis subrotundo-cordatis indivisis: pedunculis folio brevioribus: capsulis multilocularibus: corniculis bifidis. *Linn. spec. pl. n.º. 17.*

Alcea indica abutilon dicta, pericarpio membranaceo orbiculari compresso, vertice corniculis extus coronato, intus decem aut duodecim loculamentis diviso. *Pluk. Alm. 17.*

Althea Theophrasti flore luteo *C. B. Pinax 316.*

Abutilon Theophrasti flore luteo, quibusdam abutilon. *J. B. Hist. 2, pag. 958;*

Abutilon Dodoney. *Pempt. 656, Tournefort inst. 99.*

Abutilon foliis tomentosis, cordatis petiolatis filiquis bicornibus. *Hall. Helv. n.º. 1075, R.*

Abutilon Avicen. *Burman Zeyl. 1.*

Abutilon ordinaire. *Encyc. n.º. 21.*

Caulis tomentosus, ramosus, 4 pedalis.

Folia longe petiolata, petiolis pedunculo duplo aut triplo longioribus, molissima, tomentosa. Stipulae parvae.

Flores solitarii, ad latus ramuli, pedunculati; pedunculis geniculatis, erectis.

Calyx subtrus hemisphaericus, supra quinquepartitus; laciniis carinatis, villosis, subrubris.

Corolla lutea, calyce paulo longior: petalis subrotundo-emarginatis.

Stamina & antheræ ut in congeneribus.

Germen globofo-fulcatum, tomentosum: styli subquindecim: stigmata capitata.

Fructus calyce multo major, niger, pilosus, magnus, subrotundus, supra planus: capsulis trispermis, birostratis.

Habitat in Indiis, Helvetia, Sibiria. Floret mensibus august. & septemb. V. V. in R. h. P. ☉.

Obl. Aliam plantam vidi apud D. de Jussieu, huic nostræ maxime affinem: Folia vero illi sunt dentata; acumen integrum, sublineare, acutum; ac undecim capsula, quæ denticulos habent erectos, subulatos, longiores.

74. SIDA OBTUSA. *Vogel. (Tab. 9, f. 2).*

S. foliis subrotundo-cordatis sublobatis: pedunculis umbellatis: capsulis multilocularibus. *B. Chr. Vogel in cent. plant. rar. Erewit. fig. 89, colorat.*

Caulis angulatus, ramosus, erectus.

Folia subrotundo-cordata, sublobata, ferrata, obtusa, venosa, villosa, petiolata: petiolis angulatis, folio dimidio brevioribus, dependentibus. Stipulae

laterales, magnæ, lineari-lanceolatae, acuminatae, patentes.

Flores umbellati: pedunculus communis solitarius, lateralis, petiolo longior; partiales breves, uniflori: umbella subquinque florum.

Calyx angulatus, femiquinquefidus.

Corollæ petala sulfurea, patentia, subrotundo-præmorfa.

Stamina & antheræ ut in congeneribus.

Germen orbiculatum : stigmata capitata.

Fructus calyce multo major, subrotundus, hirtus: capsulis triquetris, compressis, retrorsum acuminatis, trispermis.

Habitat *Vivis coloribus depictam vidi in Trewii Centuria supra citata.*

SECTIO TERTIA.

CAPSULÆ NUMERO INCERTÆ. SEMINA NUMERO INCERTÆ.

75. SIDA PERSICA *Burmanni*. (Tab. 4, f. 1).

S. Foliis inferioribus petiolatis cordatis acuminatis : superioribus sessilibus lanceolatis dentatis : pedunculis solitariis unifloris.

Abutilon. Garzin herb.

Rami stricti, teretes, glabri.

Folia inferiora petiolata, magna, cordata, acuminata, glabra, lucida, profunde dentata : superiora sessilia, tomentosa, lanceolata, denticulata ad basim, apice iutegerrima. Stipulæ fetaceæ.

Flores axillares, solitarii, longe pedunculati : terminales, bini.

Calyx pilosus.

Corolla lutea : petalis orbiculatis, crenatis.

Fructus intra calycem, ipsoque major : capsulis plurimis, muticis.

Habitat in Persia. V. figuratam in flora indica Nicolai Burmanni, qui nihil dixit de seminum numero, contentorum in unaquaque capsula.

Obs. In descriptione dixit Cl. auctor folia superiora sessilia ; & in figura quam ipse dedit, video subsessilia : quare quum hoc ultimum observetur in aliquibus speciebus : in nulla vero folia vederim sessilia ; expressionem subsessilia præ tuli.

76. SIDA TRUNCATA. (Tab. 6, f. 7).

S. Foliis subovatis dentatis rugoso-tomentosis apice truncatis.

Caulis tomentosus, bipedalis, ramosus.

Folia cordata, parva, petiolata : petiolis longitudine pedunculorum, Stipulæ subulata, villosæ, erectæ.

Flores axillares, solitarii.

Calyx subrotundo-pentagonus.

Corollæ petala sulfurea : calyce longiora, subrotunda.

Antheræ & stamina ut in congeneribus.

Germen ovatum, novem sulcatum : styli novem, rubri : stigmata capitata.

Fructus

Habitat in Insula S. Dominici. Floruit mense oct. 1784, sed infructuosa. V. V. in

R. h. P. ☉

77. SIDA ARBOREA *Linnaei filii.*

S. Foliis cordatis ovatis acuminatis crenatis quinque nervis mollissime tomentosis : pedunculis axillaribus unifloris. *Lin. in Suppl. p. 307.*

Abutilon en arbre. *Encyc. n° 18.*

Arbor orgialis.

Stipulae fubulatae.

Flos magnus, Hibisci, albus.

Fructus ex capsulis quinque....

Habitat in Africa. H

Nullibi hanc plantam videre potui, ideoque in tabulis desideratur.

78. SIDA PERUVIANA. *Juss. (Tab. 7, f. 8).*

S. Foliis subrotundo cordatis acutis crenatis tomentosis : pedunculis axillaribus unifloris longis : floribus maximis : stipulis lanceolatis ciliatis patulis.

Abutilon du Perou. *Encyc. n° 19.*

Frutex quatuor pedum, ramulis villosis.

Folia & stipulae ut supra.

Flores axillares, solitarii, pedunculati : pedunculis petiolo paulo longioribus, annulatis.

Calyx magnus basi plano-concavus, laciniis lanceolatis.

Corolla fidarum omnium maxima, albicans, petalis integris, subrotundis, venosis.

Stamina & antherae ut in congeneribus.

Germen globosum, villosum. Styli tredecim : stygmata capitata.

Fructus....

Habitat in Peru. Floret mense septemb. V. V. in R. h. P. fructibus destitutam. H

Obs. Facies est Sida Arborea juxta Lin. filii sententiam, qui eam vidit in dicto horto: at capsularum numero omnino diversa videtur.

79. SIDA REFLEXA. *Jussieu. (Tab. 7, f. 7).*

S. Foliis subrotundo-cordatis acutis tomentosis obsolete crenatis : corollis magnis reflexis cocineis.

Abutilon à petales recourbés. *Encyc. n° 20.*

Frutex quatuor aut quinque pedum, cujus ramuli, petiolique villosi.

Folia mollissima, magna, subtus albicantia, longe petiolata. Stipulae reflexae, amplexantes petiolos.

Flores solitarii, axillares, deflexi (an postea erecti?) pedunculati, pedunculis annulatis, ad quorum latera rami axillares.

Calyx ovato-oblongus : laciniis lanceolatis, acutis.

Corolla saturate cocinea, ex petalis ad basin macula fusca notatis, supra laterioribus, crenatis, omnibus omnino reflexis.

Stamina & antherae ut in congeneribus.

Germen ovato-fulcatum : styli quamproxime 12.

Fructus,.....

Habitat..... Floret mense octobris. H

Anno proxime elapso haud floruit hic frutex : ramulum vero floribus ornatum vidi in herbario D. de Jussieu, qui & iconem conservat. Notandum tamen est, tubum, qui longissimus est in hac specie, ita depictum ibi esse, ut superficies ejus extima, nedum a, ex, staminibus & antheris scateant, quod improprium est, sidarumque naturæ contrarium. Ut autem huius veritatis certior fierem, flores siccos attente examinavi, in quorum tubis nulla staminum vestigia reperi, sed omnia insisterant apici.

80. SIDA BIFLORA. (Tab. 9, f. 1).

S. Foliis cordatis magnis crenatis tomentosis, acumine producto; inferioribus oblongis tricupidatis: floribus geminis axillaribus.

Caulis fruticosus, teres, tomentosus, ramosus.

Folia longe petiolata. Stipulæ lanceolatæ, erecto-patulæ.

Flores gemini, axillares, pedunculati; pedunculis petiolo æqualibus, geniculatis.

Calyx ovatus, magnus, laciniis lanceolaris.

Corollæ petala magna, lutea, patentia, emarginata.

Stamina numerosa, in extremitate tubi, qui est fere petalorum longitudinis.

Styli numerosi.

Fructus

Habitat V. S. apud D. de Jussieu, ubi asservatur unicum exemplar.

81. SIDA AMERICANA Linnæi.

S. Foliis cordatis oblongis indivisis; capsulis multilocularibus longitudine calycis; loculis lanceolatis. Linn. spec. plant. n° 16.

Abutilon d'Amérique. Encyc. n° 22.

Folia duplo longiora quam lata, valde tomentosa, ferrata, petiolis duplo longiora.

Flores pedunculati; pedunculis folio brevioribus.

Calyx tomentosus.

Capsulæ magnitudine S. Abutili 12-loculares, tomentosæ: loculamentis definitibus in acumen lanceolatum, longitudine ipsius capsulæ, minime ad futuram anteriorem excisis.

Habitat in Jamaica.

Obs. Nullibi hanc speciem nec vivam nec siccam vidi; quare in tabulis desideratur. Descriptionem tamen sumpsit ex loco citato Linnæi.

82. SIDA BRASILIENSIS.

S. Caule tomentoso: foliis subcordatis ovato-acutis crenatis: crenulis acuminatis: floribus numerosis parvis, breviter pedunculatis.

Caulis teres, tomentosus, ramosus.

Folia longe petiolata, subcordata, tomentosa. Stipulæ subulatæ, erectæ, flore longiores.

Flores in ramulis axillaribus, numerosi, parvi: flosculi breviter pedunculati; pedunculis subgeniculatis, tomentosis.

Calyx pentagono-acuminatus, tomentosus.

Habitat in Brasilia: observata à D. Commerfonio. V. S. apud D. Thouin.
 Quum opusculum hoc esset prelo commissum, & tabula excisa, plantam vidi: hac ergo de causa hujus figura in istis desideratur; malui tamen hic eam describere, quam silentio premere, quamquam fructificationis partibus orbatam vidissem: sperans aliquando, quæ hic desunt, me invenire posse atque botanicis communicare; a quibus peto vicissim ut quas ipsi sidas novas aut nondum editas viderint aut possideant, velint in scientiæ profectum vel ad tempus communicare; quibus & grates agam dignissimas, & auctorum laudem ac nomina suo loco & tempore prædicabo.

Præter species huc usque descriptas, permulta supersunt, quarum nec fructus vidi unquam, neque flores. Duæ coluntur in R. h. P. harum altera ad Retusam accedit, ad Hirtam altera In herbariis præterea D. D. de Jussieu & Thouin, plusquam decem vidi, capsulis, & floribus orbatas: silentio tandem prætermisi eas omnes, quæ reperiuntur apud quosdam auctores, qui ne vel earum corticem, ut ita dicam, attigere.

P A R S A L T E R A.

STIRPES COMPLECTENS SIDIS AFFINES, FRUCTU TAMEN AB EISDEM
 DIFFERENTES ANODAM SCILICET, PALAUAM, ET TRIGUERAM

§ I. ANODÆ CHARACTER PROPRIUS.

Calyx simplex, semiquinquesidus, laciniis acutis, fructu maturo patentissimis, auctis, persistentibus.

Stamina, filamenta plurima monadelpha in extremitate dumtaxat tubi.

Fructus, capsula unica subtus hemisphærica, supra stellato plana, multilocularis, loculis monospermis.

Difert à sida capsula unica multiloculari, loculis monospermis.

83. ANODA HASTATA. (Tab. II, f. 2).

α. A. Foliis cordatis angulatis, superioribus elongatis hastatis, pedunculis longissimis unifloris axillaribus.

β. A. Caule atro-purpureo decumbenti, foliis vix cordatis, latis 5-7 angulatis inæqualiter crenatis.

γ. A. Foliis cordatis, inferioribus quinquelobatis acutis, lobo medio obtuso, floribus albis, fructu decaspermis.

Sida foliis angulatis: inferioribus cordatis, superioribus panduriformibus, capsulis multilocularibus. *Linn. spec. plant. n. 21.*

Sida foliis inferioribus cordato-angulatis superioribus hastatis, petalis integerrimis. *Roy. Lugd. 349.*

Abutilon du Mexique. *Encyc. n°.* 31.

S. Cristata, & S. Hastata. *R. h. P.*

Caulis angulatus, atro-ruber, pilis aliquot vestitus, ramosus, bipedalis.

Folia petiolata, petiolis maiora, atro-virentia. Stipulae subulatae, arcuato-erectae, ciliatae.

Flores solitarii axillares; pedunculis erectis, folio majoribus.

Calyx initio subglobosus, postea laciniis acutis, in stellam apertis, apice acutissimis.

Corolla purpurascens in varietatibus α , β , alba in γ , patens.

Stamina numerosa.

Germen globosum: stylus 10-16 fidus: stigmata capitata, transparentia.

Fructus calyce minor: capsula superne ciliata, in tot rostra horizontalia terminata, quot sunt loculamenta.

Habitat in Mexico & in Lima humidis, ubi eam observavit D. Dombey. Floret Lima mensibus maio & septembri, hic in Europa mense aug. sept. ☉

Primam & secundam vidi vivas in R. h. P. tertiam siccam apud D. de Jussieu, cultam olim in dicto horto, quam sistit figura supra citata.

Obs. An plantae α , β , γ , diversae sint species, an vero unius ejusdemque varietates, affirmare non audeo. Facies est omnibus fere eadem: omnibus sunt folia hastata, plura tamen & longiora in prima quam in tertia: in secunda perpaucis: fructus in prima variat decem, aut sexdecim seminibus: in secunda sexdecim semper reperi: decem in tertia: hujus folia inferiora apice sunt obtuso-emarginata: secunda vero, quae cristata appellatur in R. h. P. latiora, angulata, breviora.

84. ANODA TRILOBA. (Tab. 10, f. 3).

A. Foliis inferioribus cordatis subangulatis crenatis; superioribus, trilobatis, lobo medio lanceolato longiori, reliquis inaequalibus: floribus solitariis axillaribus longissime pedunculatis.

Caulis durus, erectus, subscaber, angulatus, bipedalis.

Folia longe petiolata, alterna, pilosa, crenato-dentata. Stipulae lineares, oblongae, carnosae, ciliatae.

Flores axillares, solitarii, pedunculati; pedunculis folio duplo longioribus, pilosissimis.

Calyx villosissimus, reliqua ut in *Anoda Hastata*.

Petala quinque purpurea, nervosa, quasi in tubum erecta, pilis albis ad unguem ciliata.

Stamina numerosa, in extremitate tubi: antherae reniformes.

Germen subrotundo-planum: stylus simplex, multifidus: stigmata (15-25) subrotunda.

Fructus calyce minor: capsula superne ciliata, in 15-25 rostra horizontalia terminata.

Habitat in Mexico: colitur Hispali in Hispania. Vidi siccam, inde missam ab amico meo D. Candido Maria de Trigueros. ♂

85. ANODA DILLENIANA. (Tab. 11, f. 1).

A. Foliis triangularibus; inferioribus lato-crenatis, superioribus obsolete crenatis, longe petiolatis; pedunculis axillaribus unifloris longissimis.

Abutilon lavateræ flore, fructu cristato. *Dill. Elth.* 3, tab. 2, f. 2.

Tota planta pilosa.

Caulis teres, bipedalis, ramosus.

Folia petiolata, petiolis sensim brevioribus, triangularia, apice acuta, basi obtusa, utrinque crenata. Stipulæ lanceolatæ, lineares, arcuato-erectæ.

Flores solitarii axillares pedunculati; pedunculis erectis, unifloris, folio longioribus.

Calyx ut in præcedenti.

Corolla violaceo-purpurea, magna, patentissima.

Capfula ut in præcedenti at magis cristata. Semina 16.

Habitat in Mexico V. S. omnino eandem ac Dilleniæ, apud D. de Jussieu. ☉

Obs. Hæc planta toto celo distat ab omnibus quas numero primo descripsi, atque speciem diversam constituit; quamquam enim fructu conveniant omnes, utpote caractere generico & essentiali; facies tamen diversa est singulis, & folia in hac ultima longe recedunt a priorum figura. Hac ergo de causa a Linnæi opinione recedo, qui ex omnibus unicam efformavit speciem,

§ II. PALAUÆ CHARACTER PROPRIUS,

Calyx simplex, semiquinquefidus, persistens, sæpe angulatus, Stylus unicus, multifidus.

Stamina monadelphæ in extremitate tubi dumtaxat.

Fructus sphaerico-conicus: capfulæ plures, monospermæ, non dehiscentes, receptaculo centrali conico glomeratim impositæ.

86. PALAUÆ MALVIFOLIA. (Tab. 11, f. 4).

P. Caulibus declinatis ramosissimis: foliis cordatis obtuse & profunde crenatis aut lobatis glabris: pedunculis axillaribus unifloris, petiolo longioribus.

Caulis rubri, scabriusculi, ramosissimi, declinati, vix palmares.

Folia sublobata, glabra, petiolata, alterna, petiolis ipsorum longitudinem fere metientibus. Stipulæ parvæ, nigricantes, lanceolatæ, hispida.

Flores longe pedunculati, pedunculis unifloris, rubris, folio brevioribus.

Calyx angulatus, subtus planus, semiquinquefidus, persistens, laciniis lanceolatis.

Corolla rosea, patens; ex petalis quinque calyci æqualibus, subrotundis, emarginatis, basi tubi staminum insertis.

Stamina ut in fide.

Germen globosum: stylus brevis, superne multifidus, ruber: stigmata capitata,

11-17.

Fructus vix calyce major: seminibus receptaculo hemisphaerico affixis, subrotundo angulatis, insculptis.

Habitat

Habitat in Lima arenosis, ubi eam primus observavit D. Dombey. Floret mense julio. V. V. in R. h. P. florentem mensibus julio, augusto atque septembri. ☉

87. PALAUA MOSCHATA. (Tab. 11, f. 5).

P. Foliis cordatis ovato-crenatis tomentosis: stipulis lanceolatis parvis subnigris: floribus axillaribus unifloris longissime pedunculatis.

Sida moschata foliis cordato-ovatis, sublobato-crenatis, utrimque tomentosis; subtus albicantibus; stipulis lanceolatis, parvis, subnigris. *Dombey herb.*

Tota planta tomentosa est, odorem moschi redolens: radix longe fibrosa.

Caulis erectus, ramosus, bipedalis.

Folia parce petiolata, subrugosa, cordato-ovata, sublobata, aut obtuse & lato-crenata, alterna. Stipulae lanceolatae, parvae, subnigrae.

Flores solitarii, axillares, pedunculati; pedunculis geniculatis, folio longioribus.

Calyx pyramidato-pentagonus, angulis compressis, semiquinquefidus.

Corolla petala quinque, magna, flavo-purpurascens, subrotunda.

Fructus intra calycem, ex pluribus seminibus reniformibus, receptaculo conico affixis.

Habitat in arenosis circa Limam. Ubi eam primus observavit D. Dombey. Floret mense septembri. ☉ V. S. apud D. de Jussieu.

§ III. TRIGUERA. (1).

88. TRIGUERA ACERIFOLIA. (Tab. 11, ultima divis.)

T. Foliis petiolatis inferioribus cordatis, superioribus palmatis incisis; summis trifidis aut lanceolatis; caule spica laxa terminato; pedunculis unifloris.

Pentapetes herbacea erecta, foliis brevi hirsutiae scabris, inferioribus cordatis, mediis angulosis, superioribus palmatis incisis, summis trifidis, vel etiam lanceolatis, integerrimis. *Commerfonii herb. & fig. in hist. nat. Insulae Franciae manusc.*

Caulis teres, ramosus, pilosus, bipedalis; spica laxa, longa terminatus.

Folia alterna, longe petiolata, petiolis longiora, scabra, dentata, infima indivisa, cordata, subrotundo-acuta, parva; reliqua palmato-multifida. Stipulae lineares, longae, ciliatae, parulae.

Flores spicati & axillares: flosculi longe pedunculati, pedunculis villosis, ad bracteam axillaribus.

Calyx simplex, ovato-oblongus, subquinquefidus, persistens: laciniis lanceolato-acutis, subhispidis.

Corolla alba, patentissima: petala quinque, tubo staminum affixa, ovato-oblonga, venosa, altera basis parte auriculata.

Stamina numerosa, nedum in tubi apice, verum etiam in hujus extrema superficie (ut in *Hibiscis*).

Germen cylindrico-acuminatum: stylus filiformis, supra quinquefidus: stigmata capitata, villosa.

(1) In honorem D. Candidi Mariæ de Trigueros, hispalensis botanici atque poetæ, viri varia eruditione perpolitæ, qui plurimas novas species diversorum generum detexit in Bortica, necnon & genus novum, cujus descriptionem & figuram quamprimum dabo.

Fructus intra calycem, ipsoque paulo longior: capsula unica, ovato-acuminata, subpentagona; quinquelocularis, quinquevalvis, valvulis dehiscendo ciliatis. Semina 5 aut 6 in singulis loculamentis, parva, nigra, subrotunda.

Habitat in Insula Bourbon. ubi eam observavit Commerçon, qui & iconem dedit nondum vulgatam: asservatur apud D. de Jussieu, ubi eam vidi. Floret mense octobri, V. V. in R. h. P. ☉

Obf. Fructus est omnino Hibisci, at calyx simplex: hæcque planta tantum distat a Pentapete, ut non nisi errore, aut ad tempus dictum nomen, quemadmodum & pentapetes nova impositum esse putem. Qui vero Linneæ doctrinæ nomen ita dederit, ut ne latum quidem unguem ab ejus dogmatibus audeat recedere, poterit hanc plantam inter fidas collocare, reluctante fructu, quemadmodum, Cl. Linn. hibiscum malvaviscum, hibiscis adscripsit. Ego vero novum genus constituere existimo; & calycem in Monadelphis insufficientem reputo ad genera distinguenda.

F I N I S.

NOUS avons examiné par ordre de l'Académie, une Dissertation latine & botanique, sur le genre appelé *Sida* de la famille des mauves & sur deux genres nouveaux, voisins du *Sida*, présentée par M. l'abbé Cavanilles.

La mauve & les genres qui lui sont analogues ont les filets de leurs étamines, réunis en un tube, au bas duquel sont attachés les pétales. Leur calice est tantôt double ou entouré à sa base de quelques écailles, tantôt & plus rarement simple. Leur pistil est surmonté de plusieurs styles, rarement réunis par le bas & terminés chacun par un stigmate. Le fruit est composé de plusieurs capsules uniloculaires, assez ordinairement disposées en anneau ou couronne, quelquefois entassées irrégulièrement, quelquefois aussi réunies en une seule capsule à plusieurs loges. La tige est herbacée ou ligneuse; les rameaux sont alternes; les feuilles sont alternes, & accompagnées de deux stipules à leur base. Ces genres sont rapportés par Tournefort dans la classe des monopétales régulières, par Linnée dans sa monadelphie, par les auteurs de méthodes naturelles dans la famille des mauves ou *malvacées*.

Le *sida* de Linnée, désigné antérieurement par Tournefort sous le nom d'*Abutilon*, se distingue des autres genres de cette famille, principalement par son calice simple. Linnée, en adoptant le caractère distinctif, a décrit sous ce genre 21 espèces dans la treizième édition de son *Systema plantarum*. On en retrouve 27 dans la quatorzième édition, publiée après sa mort. M. de Lamarck en donne 32 dans le premier volume de Botanique de la nouvelle Encyclopédie; il n'avoit point connoissance des espèces contenues dans les herbiers de Commerçon ou dans quelques autres herbiers, ni de celles qui ont été envoyées depuis par M. Dombey, & par d'autres voyageurs.

M. Cavanilles, qui a eu la facilité de parcourir ces différents herbiers, & qui a cultivé lui-même la plupart des espèces vivantes au Jardin du Roi, s'est proposé de les décrire toutes dans une Dissertation particulière, & il en a porté le nombre jusqu'à 82, sans compter les variétés remarquables qui n'ont pas été omises. Chaque espèce y est désignée par un nom adjectif ou triviale à la manière de Linnée, suivie d'une phrase descriptive, des citations des auteurs, & d'une description détaillée. Ces articles sont terminés par l'indication du lieu natal de la plante, de sa durée, de l'herbier dans lequel elle existe, du voyageur qui, le premier, l'a fait connoître, & par une critique raisonnée des diverses opinions sur la dénomination de ces plantes.

Linnée avoit subdivisé ce genre en deux sections, d'après le nombre des capsules qui composent le fruit; & selon lui, dans la plupart des espèces, chacune de ses capsules ne contenoit qu'une semence. M. Adanson, l'un de nous, & d'autres après lui, ont observé que plusieurs espèces avoient trois semences dans chaque capsule. Ce caractère du nombre des semences a été préféré par M. Cavanilles pour ses premières divisions, & il a été fortifié dans son sentiment par une conformité entre ce nombre & la forme de la corolle.

Les capsules monospermes, suivant son observation, sont annoncées presque toujours par une corolle, dont les pétales ont à leur extrémité un prolongement latéral. Les corolles à pétales régulières indiquent assez généralement des capsules trispermes. Chacune de ces deux sections principales est subdivisée par le nombre des capsules & par la forme allongée ou arrondie des feuilles. Une troisième section réunit les espèces dont on n'a pas le fruit & dont on ne connoît dès-lors ni le nombre des semences, ni celui des capsules.

Toutes ces espèces ont le caractère commun au *Sida*, qui consiste, suivant M. Cavanilles, non-seulement dans un calyce simple, mais encore 1° dans un fruit composé de plusieurs capsules uniloculaires, disposées circulairement; 2° dans un tube chargé d'étamines à son extrémité, & non à sa surface extérieure, 3° dans un peduncule noueux ou articulé. Cette détermination a obligé l'auteur de séparer de ce genre le *Sida cristata*. Lin. qui, avec deux autres espèces congeneres, forme un genre particulier sous le nom d'*Anoda*, caractérisé par un fruit qui est une seule capsule à plusieurs loges. Deux autres plantes nouvelles, envoyées par M. Dombey sous le nom de *Sida*, parcequ'elles ont un calyce monophylle, différent essentiellement de ce genre, ainsi que de l'*Anoda*, par un fruit composé de plusieurs semences ou capsules monospermes, entassées irrégulièrement sur un placenta commun & centrale. Ce caractère a suffi pour former un nouveau genre sous le nom de *Palaua* qui differe du *Malope*, autre genre de la même famille, par son calyce simple non entouré d'écaillés.

Cette énumération de genres & d'espèces est précédée par une Introduction dans laquelle l'auteur expose l'objet & le motif de sa Dissertation, ainsi que les observations générales faites sur l'ensemble des espèces. Il a placé à la fin l'explication de 13 planches gravées qui terminent l'ouvrage, & dans lesquelles sont figurées la plupart des espèces décrites.

Ce travail qui a exigé beaucoup de recherches & un examen détaillé des caractères spécifiques, nous paroît en général bien fait, propre à donner des notions plus exactes sur un des genres les plus étendus du regne végétal. Quelques espèces, déterminées sur des individus secs pris dans les herbiers, n'ont pas de signes distinctifs suffisants; & leur examen sur des individus vivants, donnera peut-être des notions plus précises. Nous engageons M. Cavanilles à continuer les observations sur ce genre, & nous croyons que l'ouvrage dont nous présentons l'analyse, qui donne une idée très-avantageuse de son auteur, mérite d'être approuvé par l'Académie, & imprimé sous son privilège.

Au Louvre, ce 13 avril 1785. Signé ADANSON, A. L. DE JUSSIEU.

JE certifie le présent Extrait conforme à son original, & au jugement de l'Académie. A Paris ce vingt-quatre avril mil sept cent quatre-vingt-cinq.
Signé, le Marquis DE CONDORCET.

TABULARUM EXPLICATIO

In qua litteræ m. n. denotant plantam, fructus, aut illius partem; esse magnitudinis naturalis: $\frac{1}{3}$ m. n., tertiam partem ejusdem magnitudinis; $\frac{1}{2}$, dimidiam, etc.

Numeri initiales figurarum numeros designant; qui vero in fine reperiuntur, numeros Dissertationi respondententes.

TABULA I.

1. Pars <i>Sida</i> morifoliae m. n.	7
2. Pars <i>S.</i> repentis m. n.	4
3. Pars <i>S.</i> veronicæfoliæ m. n.	3
4. <i>Sida</i> pusilla absque radicibus m. n.	1
5. Pars <i>S.</i> javensis m. n.	13
6. Pars <i>S.</i> multicaulis m. n.	12
7. Pars <i>S.</i> capillaris m. n.	11
8. Pars <i>S.</i> pilosæ m. n.	10
9. Ramulus <i>S.</i> spinosæ m. n.	16
10. Pars <i>S.</i> pyramidatæ m. n. at folia $\frac{1}{2}$ m. n.	15
11. Pars <i>S.</i> trilobæ m. n.	14
12. Pars <i>S.</i> verticillatæ m. n.	19
13. Pars <i>S.</i> alnifoliae m. n.	18

a Capsula birostrata. *b* Altera vix rostrata. *c* Calyx quinque capsulas includens. *d* Idem corollam & genitalia fovens. *e* Corollæ figura, qualem observavi in vivis monospermis. *f* Germen & stylus quinquefidus ut in *Sida* spinosa.

II.

1. Pars <i>S.</i> linifoliae m. n.	23
2. Pars <i>S.</i> angustifoliae m. n.	24
3. Pars <i>S.</i> acutæ m. n.	25
4. Pars <i>S.</i> ulmifoliae m. n.	26
5. Pars <i>S.</i> jamaicensis m. n.	31
6. Pars <i>S.</i> glomeratæ m. n. quamquam aliquando folia sint duplo majora.	32
7. Pars <i>S.</i> urentis m. n.	27
8. Pars <i>S.</i> glutinosæ m. n. folia inferiora sunt paulo majora	28

b Calyx corollam & genitalia includens. *c* Tubus staminibus liberis terminatus. *d* Germen cum quinque stylis. *e* Corolla. *f* Fructus a calyce separatus. *g* *h* *i* Capsulæ, quarum ultima mutica.

III.

1. Pars <i>S.</i> micantis m. n.	37
----------------------------------	----

2. Pars <i>S.</i> cordifoliae m. n. Sæpè sæpius observantur folia triplo & quadruplo majora, tum etiam angulata.	35
3. Pars <i>S.</i> multifloræ m. n.	34
4. Pars <i>S.</i> retusæ m. n. Aliquando duplo majora folia vidi atque latiora.	33
5. Pars <i>S.</i> palmatæ m. n. Folia inferiora sunt quadruplo majora.	40
6. Pars <i>S.</i> rotundifoliae m. n.	39
7. Pars <i>S.</i> maculatæ m. n.	38
8. Pars <i>S.</i> albæ m. n.	45
9. Pars <i>S.</i> ciliaris m. n.	43
10. Pars <i>S.</i> stipulatæ m. n.	46
11. Pars <i>S.</i> planicaulis m. n.	50
12. Pars <i>S.</i> rhombifoliae m. n. Folia quandoque sunt duplo latiora & majora.	47

a Capsula *Sida* ciliaris muricata. *b* Capsula birostrata. *c* Tubus. *d* Germen cum novem stylis ut in *Sida* alba.

IV.

1. Pars <i>S.</i> persicæ, ut in Burman.	75
2. <i>S.</i> multifida m. n. at ramulorum longitudine naturali multata.	53

a Fructus superne spectatus. *b* Pellicula subrotundo-concava inter calycem & capsulas, in cuius centro est columnæ pars. *c* Fructus lateraliter visus. *d* Capsula semen includens, sic visa ut ejusdem & alarum pateat magnitudo. *e* Eadem aliter visa, ut alæ conspiciantur. *f* Capsula semine destituta. Omnia m. n.

3. Pars <i>S.</i> occidentalis m. n.	52
--------------------------------------	----

o Huius fructus. *p* Capsula clausa. *q* Eadem aperta, ut semen & plumulla aut caliptra videatur. (Hæc omnia m. n. paulo minor.)

r Germen cum stylis. *s* Tubus staminibus liberis terminatus. *t* Petalum. (Hæc omnia m. n.)

TABULA V.

1. Pars *Sida triquetra* m. n. 54
2. Pars *S. periplocifolia* m. n. 55
3. ramulus *S. excelsioris* m. n. Folia dantur triplo majora. 57

d Huius arboris fructus parte superiori spectatus. *e* Eiusdem capsula aperta cum seminibus. *f* Eadem dehiscens. *g* Semen. (Omnia m. n.)

4. Pars *Sida stellata* m. n. at folia inferiora sunt triplo majora. 56

a Huius corolla. *b* Calyx clausus. *c* Tubus per cuius medium transeunt styli quinque.

VI.

1. Pars *S. ramosa* m. n. 58
2. Pars *S. lignosa* $\frac{1}{2}$ m. n. 59
3. Pars *S. umbellata* m. n. 60
4. Pars *S. sonneratiæ* m. n. 62
5. Pars *S. tricuspidata* m. n. Folia inferiora sunt duplo majora. 64

e Tubus staminibus liberis terminatus, per cuius medium transeunt styli novem. *f* Fructus villosus, ex capsulis novem compositus. *g* Germen cum novem stylis. *h* Corolla expansa. (Omnia m. n.)

6. *Sida terminalis* m. n. 63

a Huius fructus calyci insistens. *b* Capsula clausa. *c* Eadem aperta cum trium seminum insertione. *d* Semen. (Omnia m. n.)

7. Pars *S. truncata* m. n. 76

VII.

1. Ramulus *S. crispæ* m. n. at folia inferiora sunt duplo majora. 65
2. Pars *S. afatica* vix $\frac{1}{2}$ m. n. 66
3. Pars *S. exstipularis* $\frac{1}{2}$ m. n. at folia inferiora sunt quadruplo majora. 67
4. Pars *S. planifloræ* $\frac{1}{2}$ m. n. at folia reliqua & peduncula sunt triplo majora. 68
5. Pars *S. hirtæ* $\frac{1}{2}$ m. n. 70

a Semen. *b* Capsula cum tribus seminibus. *c* Fructus integer. *d* Tubus staminibus terminatus. *e* Capsula dehiscens, bicornis.

6. Ramulus *S. pubescentis* $\frac{1}{2}$ m. n. 71
7. Pars *S. reflexæ* $\frac{1}{2}$ m. n. at folia inferiora sunt triplo majora. 79
8. Pars *S. peruviana* $\frac{1}{2}$ m. n. at reliqua folia sunt triplo majora. 78
9. Pars *S. populifolia* $\frac{1}{2}$ m. n. at folia duplo majora, & inferiora magis oblonga. 69
10. Pars *S. indicæ* m. n. folia dantur duplo majora. 72

VIII.

1. Ramus *S. spicata* ut in Plumierio. 51
2. Pars *S. calycina* m. n. 9

a Fructus integer. *b* Capsula. *c* Semen. *d* Calyx expansus.

3. *Sida canescens* m. n. 48

IX.

1. Pars *S. bifloræ* $\frac{1}{2}$ m. n. 80
2. Pars *S. obtusæ* $\frac{1}{2}$ m. n. 74

a Flos integer postice visus. *b* Tubus cum staminibus. *c* Germen cum stylis. *d* Fructus integer. *e* Capsula cum tribus seminibus. *f* Semen.

3. *Sida hederæfolia* ut in Plumerio. 5

g Capsula birostrata. *h* Fructus integer.

X.

1. Pars *S. frutescentis* m. n. 17

a Calyx clausus. *b* Corolla. *c* Germen cum quinque stylis. *d* Tubus staminibus terminatus. *e* Fructus integer ex quinque capsulis. *f* Capsula.

2. Pars *S. bourbonicæ*, qualem dedit Commerçon. 8
3. Pars *Anoda trilobæ* m. n. 84

XI.

1. Pars *Anoda Dillenii*, paulo minor m. n. at folia inferiora sunt majora. 85

a Huius corolla. *b* Calyx clausus. *d* Fructus sectio horizontalis (*hæc omnia vix $\frac{1}{2}$ m. n.*) *e* Valvula semen sustinens. *f* Eadem ipso orbata. *g* Semen (*hæc omnia m. n.*)

2. Pars anodæ hastatæ flore albo m. n. 83
 3. Pars sidæ bivalvis $\frac{1}{2}$ m. n. 20

o Hujus calyx corollam & genitalia includens. *p* Idem fructum continens. *q* Fructus duabus valvulis multatus. *s* Hæ duæ valvulæ diverfarum capsularum modo quo dehiscunt. *r* Capsula. *t* Valvula unica. *u* Semen. (Hæc omnia m. n. paulo minora).

4. Pars palauæ malvifoliæ m. n. 86

n Germe cum stylo multifido *m* Fructus intra calycem. *l* Corolla. *k* Calyx fructu orbatus. *k k* Idem corollam & genitalia fovens.

5. Pars Palauæ moschatæ m. n. at folia inferiora sunt fere duplo majora. 87

h Calyx fructum continens. *i* Idem altera parte laceratus ut fructus conspiciatur situ & magnitudine naturali.

Quæ in ultima huius tabulæ divisione videntur *Triguera* fructificationem sistunt mag. fere n. I. Corolla. II calyx clausus. III Germe cum stylo quinquefido. IV Valvula intus visa cum seminibus & diaphragmate. V Eadem aliter spectata ut appareat diaphragma. VI. Fructus integer intra calycem. VII. Idem dehiscens.

XII. (omnia in hac tabula sunt m. n.)

1. Pars sidæ orientalis. 41
a Fructus intra calycem. *b* capsula. *c* semen.

2. Pars S. microphylæ. 44

d Fructus. *e* calyx.

3. Pars S. capensis. 49
 4. Sida plumosa radicibus deslituta. 2

f Calyx fructum continens. *g* Plumulla. *h* Fructus superne spectatus. *i* Capsula. *k* Semen.

5. Pars S. paniculatæ. 29

l Fructus. *m* Capsula. *n* Semen.

XIII. (omnia m n.)

1. Pars S. herbaceæ. 36

a Calyx apertus, ut fructus appareat. *b* Capsula.

2. Pars S. flavescens. 22

c Calyx fructum continens. *d* Idem apertus ut fructus conspiciatur. *e* Fructus ex quinque capsulis. *f* Capsula.

3. Pars S. prostratæ. 21

(Omnia ut præcedenti)

4. Pars S. microsperma. 61

g Fructus. *k* Idem intra calycem. *h* Capsula. *i* Semen.

1. Das erste Buch ist ein...
 2. Das zweite Buch ist ein...
 3. Das dritte Buch ist ein...
 4. Das vierte Buch ist ein...
 5. Das fünfte Buch ist ein...
 6. Das sechste Buch ist ein...
 7. Das siebente Buch ist ein...
 8. Das achte Buch ist ein...
 9. Das neunte Buch ist ein...
 10. Das zehnte Buch ist ein...
 11. Das elfte Buch ist ein...
 12. Das zwölfte Buch ist ein...
 13. Das dreizehnte Buch ist ein...
 14. Das vierzehnte Buch ist ein...
 15. Das fünfzehnte Buch ist ein...
 16. Das sechzehnte Buch ist ein...
 17. Das siebenzehnte Buch ist ein...
 18. Das achtzehnte Buch ist ein...
 19. Das neunzehnte Buch ist ein...
 20. Das zwanzigste Buch ist ein...

A. J. Cavanilles del.

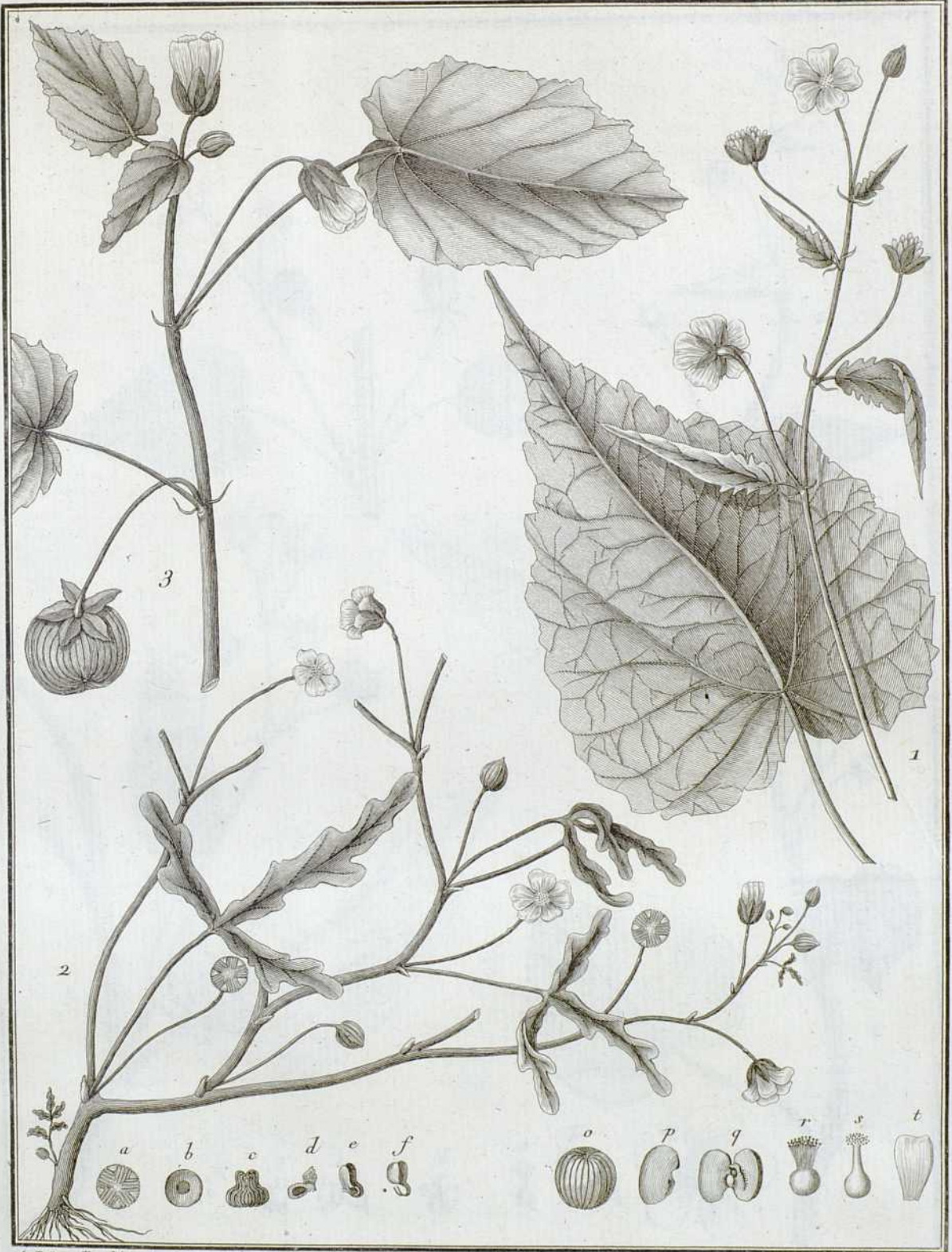
Sellier Sculp.

F. Bier del.

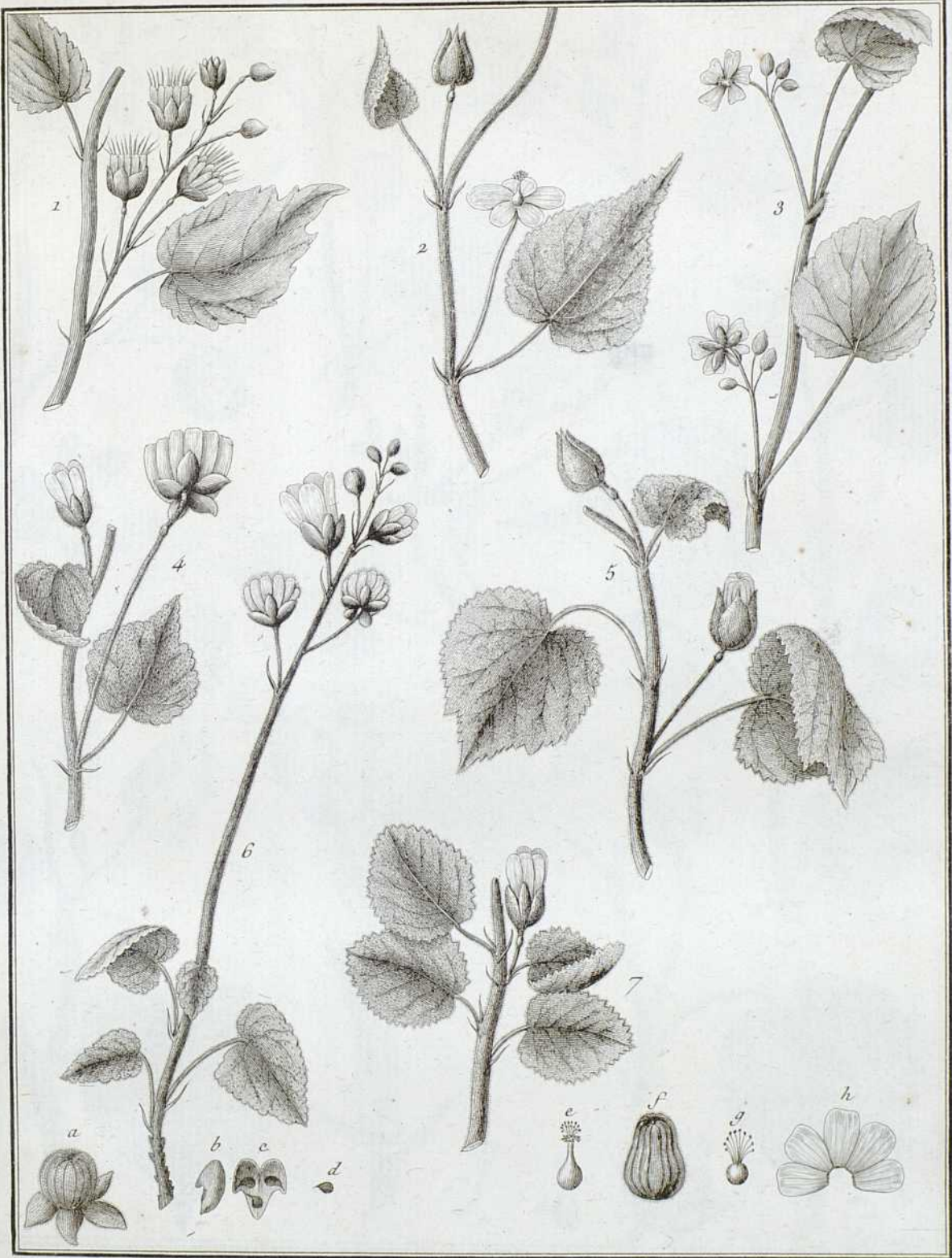
* 88.

A. J. Cavanilles del.

Sellier Sculp.

A. J. Cavanilles del.

Millean Sculp.

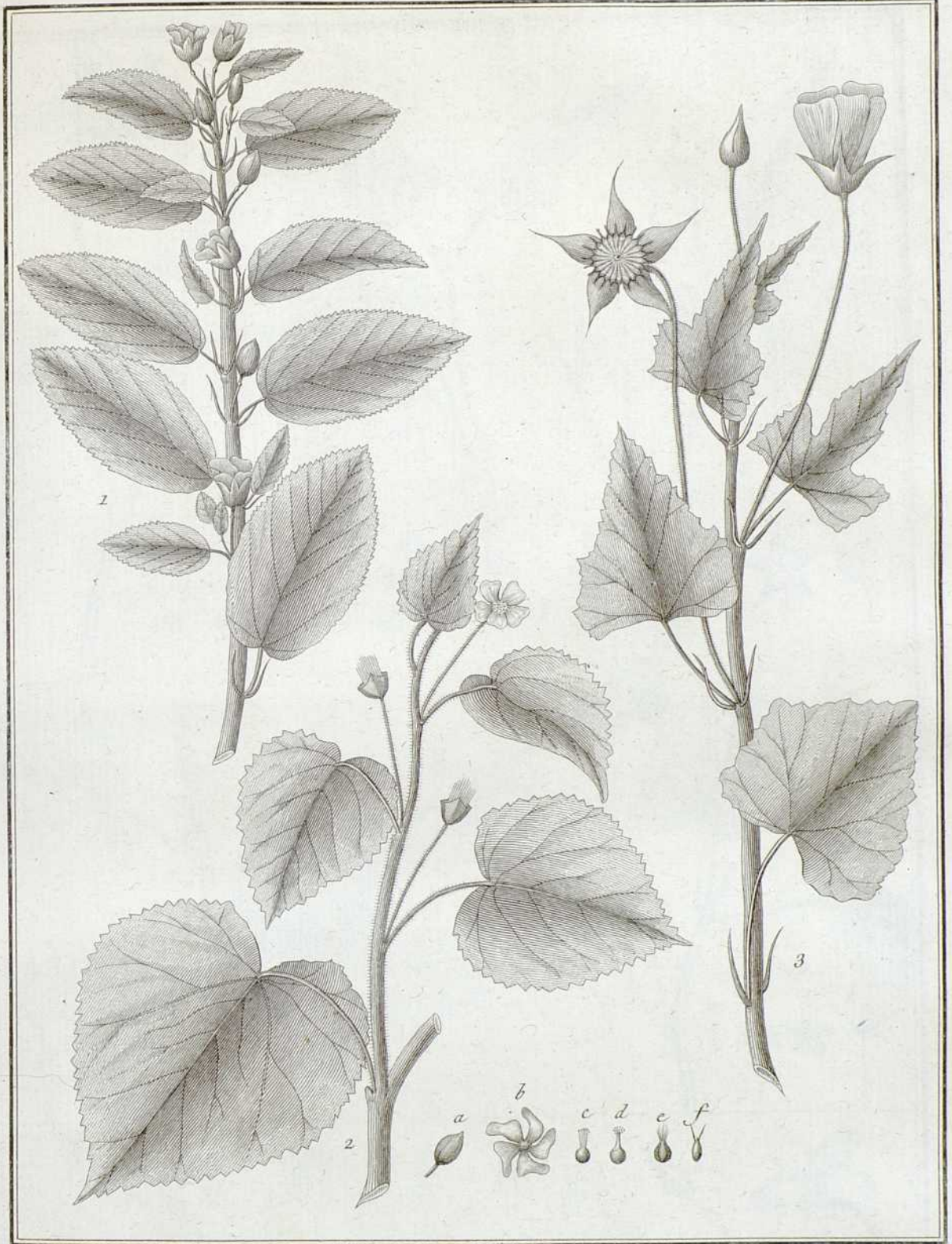

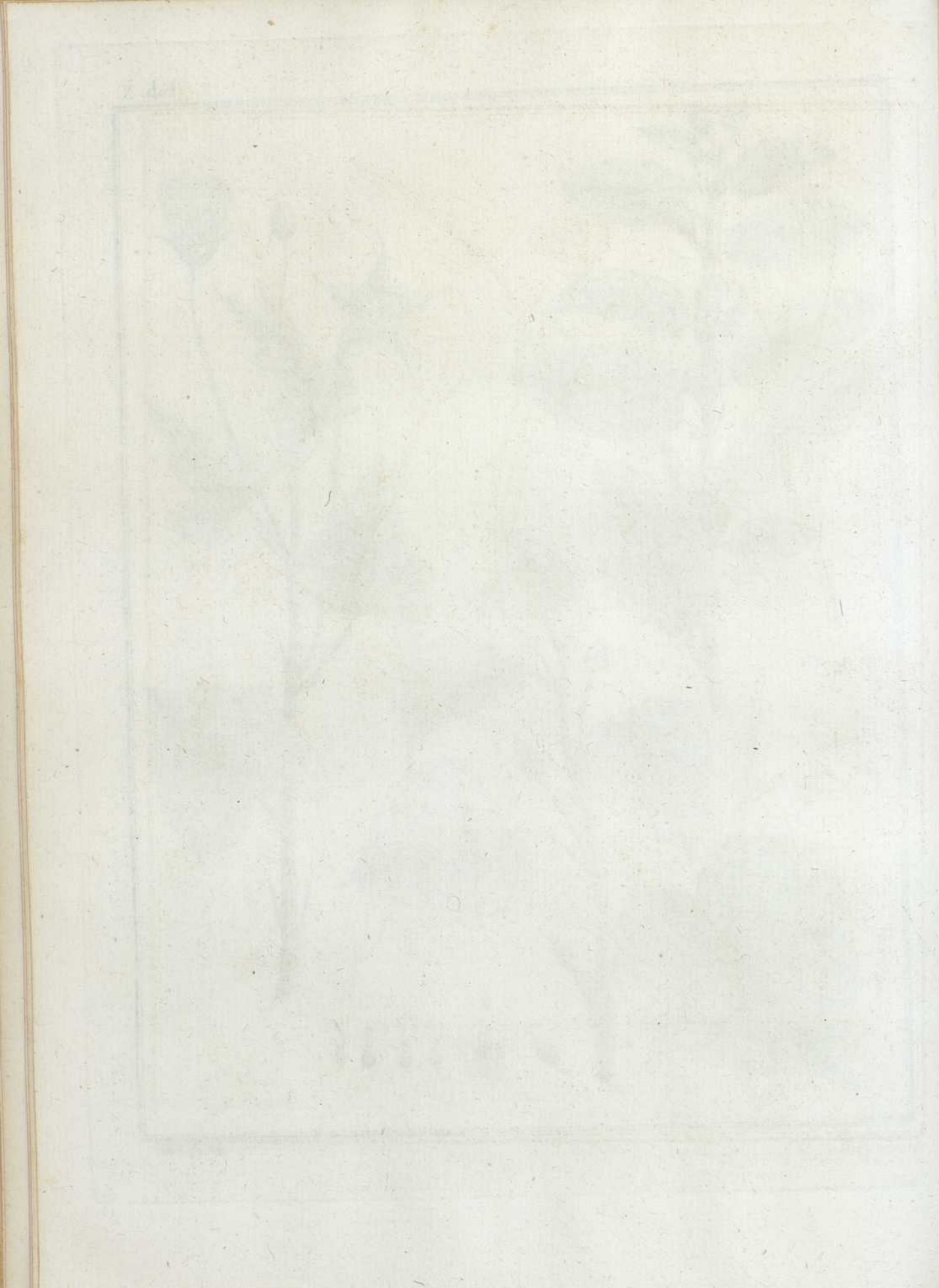

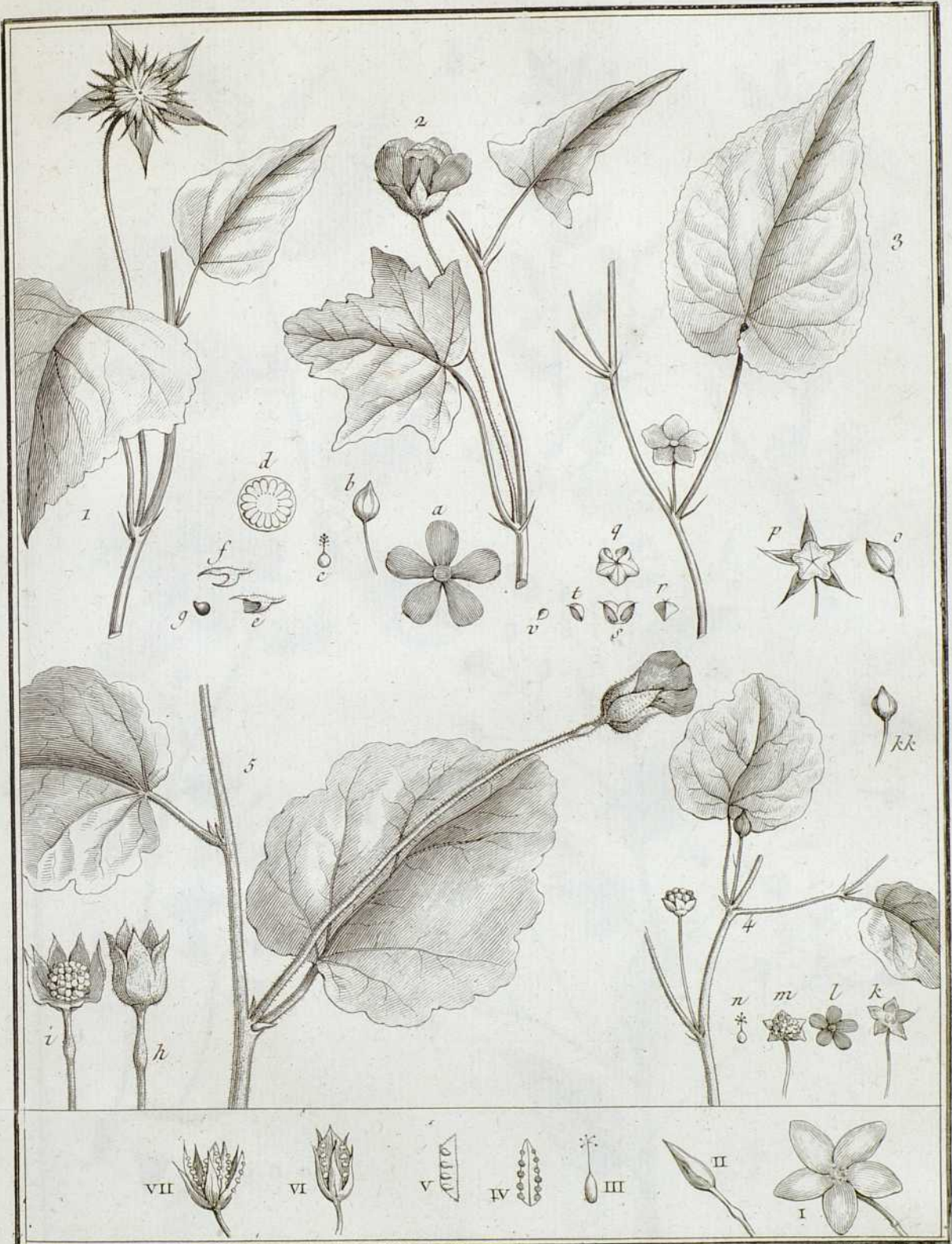
A. J. Cavanilles Del.

Milvan Sculp

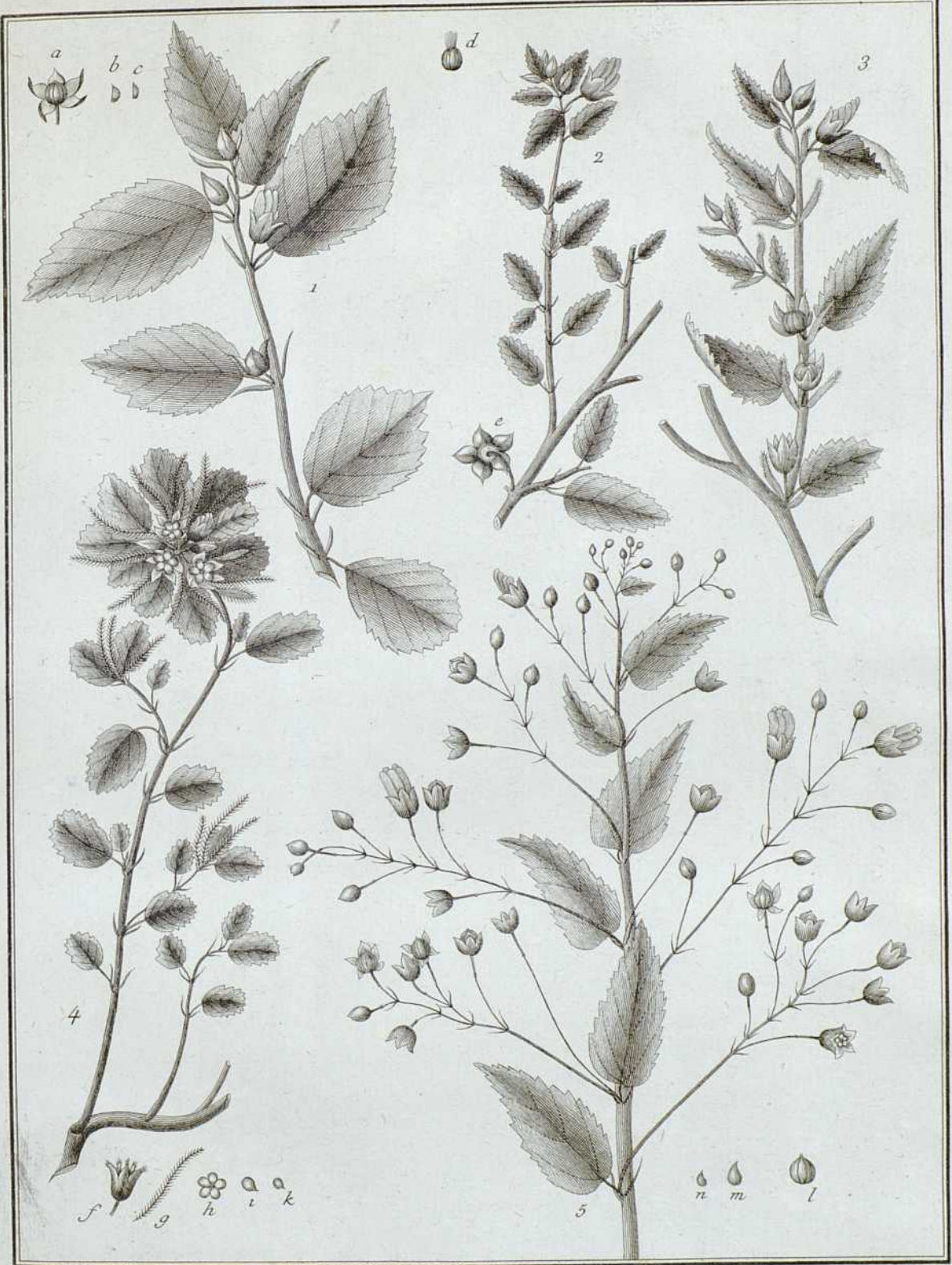

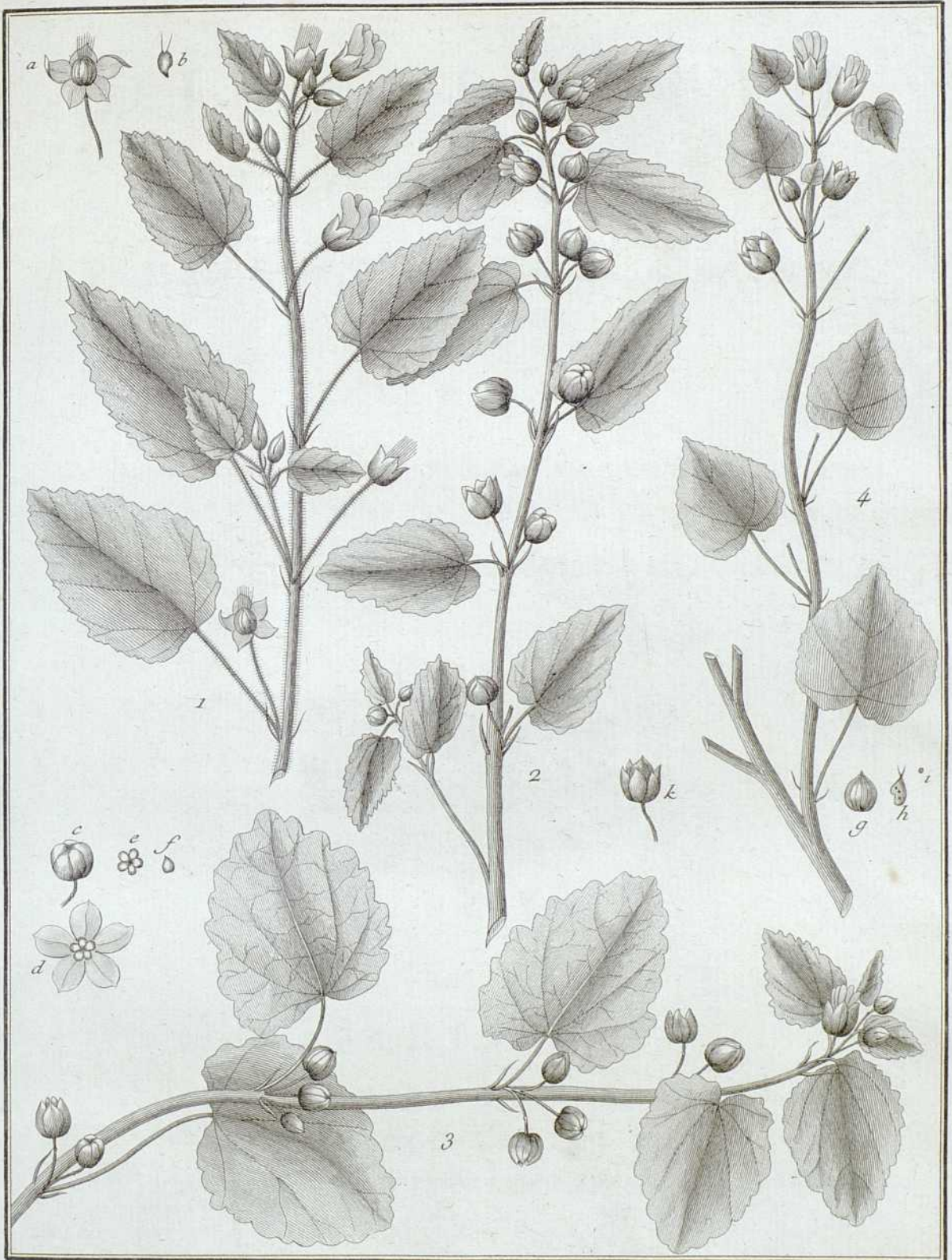
Boissier Del.

Milsan Sculp.

A. J. Cavanilles del.

Sellier Sculp.

A. J. Cavanilles del.

Sellier Sculp.

